

UNIVERZITA PARDUBICE

Univerzitní knihovna

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2019

Leden 2020

Zpracovaly:

Ing. Blanka Jankovská

Mgr. Iva Prochásková

Mgr. Veronika Kolínová

OBSAH

1	Zpráva o činnosti	4
1.1	Fondy	4
1.1.1	Klasické zdroje	4
1.1.2	Elektronické informační zdroje (EIZ)	4
1.1.3	Digitální knihovna Univerzity Pardubice	4
1.2	Služby	5
1.2.1	Uživatelé a návštěvnost	5
1.2.2	Absenční výpůjčky	6
1.2.3	Meziknihovní výpůjční služba a dodávky kopií dokumentů	6
1.2.4	Skenovací a kopírovací služby + počítače	6
1.3	Informační vzdělávání uživatelů	6
1.4	Knihovní systém Verbis a vyhledávač Primo	7
1.5	Podpora publikační činnosti, otevřeného publikování a otevřeného přístupu (OA)	7
1.6	Prezentace UK na sociálních sítích	8
1.7	Činnost knihovní rady	8
1.8	Asociace knihoven vysokých škol ČR	8
1.9	Projekt OP VaVpl – Chemické elektronické informační zdroje pro VaV (ChemEIZ)	8
1.10	ORCID	9
1.11	Nová Směrnice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací	9
1.12	Další činnost	9
2	Plán činnosti pro rok 2020	11
2.1	Nákup informačních zdrojů	11
2.1.1	Analytické nástroje pro hodnocení vědeckých publikačních výsledků	11
2.2	Služby a vybavení knihovny	11
2.3	Rozvoj Digitální knihovny (DK)	11
2.4	Podpora publikační činnosti a otevřeného přístupu (OA)	12
2.4.1	Prevence plagiátorství	12
2.5	Různé	12
3	Přílohy	13
3.1	Finanční náklady	13
3.2	Fondy	14
3.3	Služby	14
3.4	Kvalifikační struktura pracovníků	15
3.5	Statistiky využívání EIZ	16
3.5.1	Web of Science	16
3.5.2	Scopus	16
3.5.3	SciFinder	16
3.5.4	Reaxys	17
3.5.5	Multioborové databáze na platformě ProQuest a EBSCO	17
3.5.6	Elektronické časopisy	18
3.5.6.1	American Chemical Society	18

3.5.6.2	Royal Society of Chemistry	19
3.5.6.3	Wiley Online Library	20
3.5.6.4	Elsevier – platforma ScienceDirect	21
3.5.6.5	Springer a další vydavatelství na platformě SpringerLink	22
3.5.6.6	Institute of Physics	23
3.5.6.7	IEEE Xplore Digital Library	24
3.5.6.8	Archiv časopisů JSTOR	25
3.5.7	Elektronické knihy	26
3.5.7.1	Knovel	26
3.5.7.2	E-knihy na platformách ScienceDirect, SpringerLink a Wiley Online Library	27
3.5.7.3	Oxford Handbooks Online	28
3.5.7.4	Encyklopedie Britannica (Academic Edition)	28
3.5.8	Podpůrné nástroje pro efektivní využívání EIZ	29
3.5.8.1	Vyhledávač PRIMO	29
3.5.8.2	Linkovací server 360 Link	30
3.5.8.3	Bibliografický manažer Citace PRO Plus	32
3.5.9	Využití EIZ vzhledem k ceně za definovanou statistickou jednotku	33

1 Zpráva o činnosti

1.1 Fondy

1.1.1 Klasické zdroje

Knihy a skripta

I v r. 2019 probíhaly nákupy literatury v první polovině roku pouze ve velmi omezeném a nezbytně nutném množství. Zásadní část fondu byla nakoupena až v druhé polovině roku, a to díky štedrosti společnosti Elektrárny Opatovice, a. s. a jejímu daru, který činil 250 tis. Kč. Počet přírůstků nových titulů (5 036) byl z 33 % tvořen objednávkami literatury z Centra pro etiku (projekt Fakulty filozofické).

Periodika

Počet předplacených zahraničních tištěných časopisů zůstal stejný (30 titulů), stejně tak počet jednotlivě předplacených elektronických časopisů (166). Během r. 2020 proběhne další redukce předplatných z důvodu nízkého či nulového využití. [Aktuální seznamy předplacených titulů](#) pro rok 2020 jsou na webových stránkách knihovny.

1.1.2 Elektronické informační zdroje (EIZ)

[Celkový přehled EIZ](#) včetně popisu a způsobu přístupu je uveden na webových stránkách UK. Ke všem EIZ s online přístupem lze přistupovat jak z IP adres v rámci UPa, tak pomocí vzdáleného přístupu přes terminálový server a VPN, k většině i přes autentizaci prostřednictvím Shibboleth. Vyhledávání jednotlivých titulů elektronických knih a periodik podle názvů je možné v [eResources Portalu](#). Propojení bibliografických odkazů s plnými texty je zajištěno službou ProQuest 360 Link. Využívání všech EIZ je průběžně statisticky sledováno, výsledky jsou prezentovány v kapitole 3.5.

Elektronická periodika, bibliografické, plnotextové a faktografické databáze

Od r. 2018 jsou nákupy většiny kolekcí elektronických časopisů a databází realizovány přes projekt *Národní centrum pro elektronické informační zdroje CzechELib*. Spoluúčast UPa byla opět 50% pro jiné než citační databáze, resp. 30% pro citační databáze Web of Science a Scopus.

U zdrojů hrazených z projektů skončilo rokem 2019 období dvouleté udržitelnosti. Univerzitní knihovna tedy hradila ze svého rozpočtu ceny předem stanovené v partnerských smlouvách. Na úhradě předplatného chemických zdrojů se z velké části podílela FChT.

Část multidisciplinární databáze ProQuest Central zaměřené na humanitní a sociální vědy a tři kolekce archivu časopisů JSTOR byly hrazeny z projektu Centrum pro etiku FF.

Jen několika málo zdrojů se netýká ani financování přes projekt CzechELib, ani udržitelnost. Jsou to databáze nebezpečných látek MedisAlarm, online Encyklopedie Britannica, systém právních informací ASPI a ČSN normy online. Předpláceny byly standardně z rozpočtu UK.

Konkrétní částky včetně přepočtu ceny za jednotku využití viz tabulka v kapitole 3.5.9.

1.1.3 Digitální knihovna Univerzity Pardubice

Do Digitální knihovny (DK) přibývaly v roce 2019 opět v nejvyšším počtu záznamy a plné texty vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP). VŠKP tvoří cca 85 % z celkového počtu 40 237 záznamů uložených v DK. Plné texty VŠKP jsou přístupné, pouze v odůvodněných případech je možné přístup k nim omezit, respektive v souladu se Směrnicí č. 7/2019 v aktuálním znění je možné zveřejnění VŠKP odložit, a to maximálně o 3 roky od data obhajoby. Tato skutečnost je zohledněna i v IS STAG, díky čemuž došlo ke

snížení počtu záznamů s chybně nastavenými přístupovými právy. UK nadále provádí kontrolu správného nastavení těchto přístupových práv. Podíl prací, u kterých bylo odůvodněno odložení zveřejnění, byl v roce 2019 necelých 6 %.

Na jaře 2019 proběhl další pravidelný import záznamů z OBD. Jedná se o záznamy typu „článek v odborném periodiku“ a „příspěvek ve sborníku“, k nimž byl přiložen plný text. Celkem bylo naimportováno 618 záznamů, z toho 359 článků. Všechny záznamy jsou v DK uloženy v kolekci „*Publikační činnost akademických pracovníků UPa*“ a zároveň v kolekci „*Publikační činnost akademických pracovníků...*“ příslušné fakulty. Pokud jsou v záznamu vyplněny DOI a EID Scopus, zobrazuje se u článku aktuální počet citací publikace v databázi Scopus. UK provádí kontrolu těchto záznamů a na základě podmínek vydavatele nastavuje přístup k plným textům. Ve verzi „postprint“ bylo uloženo 129 článků. U 87 článků bylo možno okamžitě nastavit otevřený přístup, u 22 byl nastaven odložený otevřený přístup v souladu s embargem vydavatele. Z těchto postprintových verzí s embargem je 18 publikací v časopisech vydavatelství Elsevier, kde je na většinu časopisů z oblasti STM embargo 24 měsíců. Tyto články tak budou zpřístupňovány až v průběhu roku 2020, resp. 2021. Dva články z vydavatelství Springer byly zpřístupněny v říjnu 2019, jeden z vydavatelství Taylor and Francis v listopadu 2019 a druhý bude zpřístupněn v únoru 2020.

Ve 20 případech nebylo možné článek otevřít buď z důvodu nedohledání politiky vydavatele, nebo vydavatel neumožňuje otevřít ani „postprint“.

Z 230 článků vložených ve verzi „published“ bylo otevřeně publikováno 125 a u 2 bylo nastaveno embargo. Pro zbývajících 103 článků byl nastaven přístup pouze v rámci univerzity.

Největším problémem tak zůstává, že autoři ukládají v převážné většině u článků v hybridních časopisech verzi „published“, nikoli „postprint“, a nevyužívají tak možnost své články prostřednictvím Digitální knihovny zpřístupnit odborníkům z celého světa, především těm, kteří nemají z důvodu vysoké finanční náročnosti přístup k časopisům na weby vydavatelů.

Ve spolupráci s Vydavatelstvím UPa pokračovalo i v roce 2019 vkládání plných textů publikací vydaných na UPa do DK. Plné texty záznamů (knihy, učební texty, články v odborných časopisech, příspěvky ze sborníků) jsou přístupné bez omezení.

V roce 2019 pokračoval proces implementace vědeckého identifikátoru ORCID iD. Při tvorbě ručních záznamů je možné osobu (autora) vyhledat podle jeho ORCID iD. Úkolem pro následující rok bude vytvořit v Digitální knihovně přímé vazby na ORCID iD tak, aby se identifikátor objevil i u záznamů, které jsou do DK importovány z OBD. Pole s identifikátorem ORCID iD je u záznamů v OBD vyplňováno povinně. Jakmile bude tato vazba vytvořena, bude možné osoby, respektive publikace vyhledávat v Digitální knihovně také podle ORCID iD jejich autorů.

1.2 Služby

1.2.1 Uživatelé a návštěvnost

Počet registrovaných uživatelů v automatizovaném knihovním systému k 31. 12. 2019 oproti roku 2018 stoupl cca o 700 a činil 5 786; z toho bylo 1086 uživatelů z řad veřejnosti (počet se zvýšil více než čtyřnásobně). Na zvýšení počtu se pravděpodobně podílelo i zavedení nových společných průkazů s Krajskou knihovnou Pardubice a snížení poplatku za registraci na 120 Kč.

Pozn.: Uživatelé, kteří využívají pouze elektronické služby knihovny dostupné z webových stránek, nejsou v tomto počtu zahrnuti.

V hlavní budově Univerzitní knihovny (Studentská 519) bylo registrováno 44 028 návštěv, což je proti loňskému roku pokles o cca 5 tisíc. V tomto počtu ale nejsou zahrnuti uživatelé, kteří přijdou do knihovny

pouze za účelem vracení knih a neprojdou turniketem. Pobočku na Fakultě zdravotnických studií navštívilo 3 618 uživatelů (oproti r. 2018 pokles cca o 400) a pobočku na Fakultě restaurování 1 901 uživatelů (oproti r. 2018 nárůst o 48).

1.2.2 Absenční výpůjčky

Bylo zaregistrováno 81 910 výpůjček, cca 50 % z tohoto počtu připadá na první výpůjčky, zbylý počet jsou prodloužení stávajících výpůjček. 80 % všech výpůjček na hlavní budově knihovny je realizováno na samoobslužném výpůjčním zařízení „self-check“. Prodloužení si provádějí uživatelé samostatně, prostřednictvím webové aplikace „Můj účet“ v online katalogu nebo také na self-checku.

1.2.3 Meziknihovní výpůjční služba a dodávky kopií dokumentů

UK vyřídila celkem 881 požadavků (pokles o 43 % oproti r. 2018). Pro uživatele z UPa bylo vyřízeno 230 požadavků výpůjčkou knihy (došlo k nepatrnému snížení oproti loňskému roku) a 651 požadavků dodávkou tištěné či elektronické kopie (pokles o 50 %). Jiným knihovnám jsme poskytli 140 dokumentů z našich fondů, z toho 65 výpůjčkou knihy (oba údaje vykazují mírný pokles).

Do r. 2019 byly balíkové zásilky podávány na pobočce České pošty v Polabinách. Tento postup byl neefektivní a neekonomický, byla proto uzavřena zasilatelská smlouva se společností PPL. PPL tak balíky vyzvedává přímo v knihovně. Cena za každou zásilku je nižší než u ČP.

1.2.4 Skenovací a kopírovací služby + počítače

Od jara mají uživatelé k dispozici další knižní skener – typ Zeta Zeutschel. A od konce roku lze kopírovat, tisknout a skenovat na novém multifunkčním stroji HP. Obě nová zařízení jsou umístěna v 1. p. knihovny.

Od září mají uživatelé z veřejnosti možnost využívat počítače pro ně určené v rámci otevírací doby po neomezenou dobu (dříve omezeno na 2 h denně) a nemusí se přihlašovat údaji ze čtenářského průkazu.

1.3 Informační vzdělávání uživatelů

Bylo realizováno 30 školení (2018: 24). Jejich náplní bylo využívání oborových EIZ pro jednotlivé fakulty UPa, odborná školení pro akademické pracovníky či úvodní přednáška o knihovně pro 1. ročníky. Celkem se jednalo o téměř 47 hodin školení (o 17 více než v r. 2018), kterých se zúčastnilo 1069 účastníků (o 181 více než vloni), z toho 1037 studentů Bc. a Mgr. Studia.

Proběhlo opět 6 školení v anglickém jazyce pro studenty v programu ERASMUS, ve kterých jsou tito studenti přímo v knihovně seznámeni s fondy a službami Univerzitní knihovny. Školení se zúčastnilo celkem 107 studentů (o 22 více než v r. 2018).

Od r. 2015 nabízená služba *konzultace pro přípravu klíčových slov v angličtině v bakalářských a diplomových pracích* byla využita 47 studenty. Největší zájem o tuto službu projevil studenti FES.

Stále stoupá zájem o individuální konzultace k citování či psaní bakalářské/diplomové práce (56 studentů). Celkem bylo v r. 2019 uskutečněno 131,5 výukových hodin školení/exkurzí/konzultací pro 1406 zájemců (o 42 h více než v roce předchozím).

Knihovna také pořádala v letním a zimním semestru již tradiční semináře zaměřené na problematiku citací a citování. Semináře byly otevřené pro studenty všech fakult a ročníků. Ze strany studentů byl o semináře velký zájem a byly plně obsazené. Účastnili se jich především studenti posledních ročníků Bc. a Mgr. studia.

Vzrostla poptávka od studentů 2. ročníků, kteří projevují zájem se s problematikou citování seznámit ještě před začátkem psaní závěrečné práce. Seminářů se účastnili i akademičtí pracovníci a zaměstnanci univerzity. Od vyučujících (DFJP a FChT) vzešel požadavek na individuální výuku citací v rámci jejich předmětů. Jedna výuka v rámci rozvrhu se odehrála na jaře, druhá na podzim. Výuky citací v rámci předmětu se účastnilo celkem 66 studentů.

V r. 2019 se přihlásilo k účasti na semináři *Jak na citace a citování* 311 účastníků. V letním semestru se na čtyři březnové termíny přihlásilo 187 studentů. V zimním semestru knihovna vypsalala pět termínů pro 124 přihlášených studentů. U účastníků proběhla evaluace semináře formou elektronického dotazníku. V letním semestru odpovědělo 43 účastníků semináře. Seminář splnil očekávání u 98 % respondentů. V zimním semestru odpovědělo 47 účastníků semináře. U těchto účastníků splnil seminář očekávání v 92 %.

Příklady slovního hodnocení semináře z dotazníkového šetření:

„Myslím, že pro nás (pro mne tedy určitě) byl přínosný. Taktéž i získané informace o citacích. Určitě musím hodnotit kladně. Děkuji, že něco takového pro studenty děláte.“

„Seminář byl pro mě velmi přínosný. Ujasnil mi jak správně citovat a parafrázovat.“

„Děkuji za přednášku, je super, že univerzita nabízí tuto možnost.“

„Přednáška byla přínosná a spolu s mnoha praktickými ukázkami i zajímavá“

Celkem bylo za rok 2019 na problematiku citací proškoleny 377 studentů během 22 hodin výuky.

1.4 Knihovní systém Verbis a vyhledávač Primo

Koncem roku bylo po ročním výpadku obnoveno dodávání záznamů nových přírůstků knih do Souborného katalogu ČR automatizovaně přes protokol OAI-PMH. Drtivá většina záznamů je opět bez výhrad přijata, jen u jednotlivých případů je nutná drobná oprava.

S technologií RFID nebyly zaznamenány žádné potíže. Samoobslužné výpůjční stanice, tzv. self-checky, fungují i nadále a jsou využívány pro 80 % výpůjček uskutečněných v knihovně.

V letních měsících proběhl upgrade systému na verzi 2.0.

Začátkem roku byla úspěšně provedena migrace discovery vyhledávače Primo do cloudu Ex Libris. Napojení na Citace PRO je nově funkční v české i anglické verzi rozhraní. V r. 2020 bude proveden přechod na nové rozhraní Prima.

1.5 Podpora publikační činnosti, otevřeného publikování a otevřeného přístupu (OA)

V roce 2019 pokračovala UK v pravidelných týdenních exportech záznamů UPa z Web of Science do OBD a ve správě číselníků zdrojů.

UK také pokračuje v konzultacích ohledně tzv. predátorských časopisů. Na Mgr. Veroniku Kolínovou či na vedoucí UK se v průběhu roku 2019 obrátilo 11 uživatelů (AP, doktorandi) s požadavkem na prověření kvality časopisu, vydavatele nebo konference.

UK nadále pomáhá uživatelům (AP, doktorandům) s vytvořením ORCID účtu, jeho správným nastavením a propojením s Centrálním registrem UPa. Nabízí i asistenci pro aktivní používání ORCID iD.

UK zajišťuje také podporu pro nositele projektů v rámci programu Horizont 2020. Do Digitální knihovny jsou ukládány záznamy publikovaných článků, včetně plných textů, s dodržением embarga na otevřený přístup podle pravidel programu Horizont 2020. [Kolekce Horizont 2020](#) obsahuje 40 záznamů (údaj k 31. 12. 2019).

Pro webové stránky Centra materiálů a nanotechnologií (CEMNAT) vytváří UK [seznam publikací](#).

Na základě požadavku 1. místopředsedy RVVI byl v UK zpracován přehled publikací z let 2016 - 2018, u nichž byl předpoklad uhrazení poplatku APC za otevřené publikování. Podle katalogových cen se jednalo o částku převyšující 2 mil. Kč. Za otevřené publikování **dvanácti článků** v hybridních časopisech (tzv. Gold Open Access) bylo pravděpodobně uhrazeno cca 800 tis. Kč. Částky bohužel nebylo možno ověřit dle faktur.

1.6 Presentace UK na sociálních sítích

Prostřednictvím kanálů na [Facebooku](#) a [Twitteru](#) jsou sdíleny informace vyplývající z běžného provozu knihovny (např. změna otevírací doby, nové služby, nové přístupy k EIZ, akce apod.) a zároveň příspěvky týkající se studia na VŠ, čtenářství, knihoven, kulturních akcí apod. V současné době má profil UK na Facebooku více než 2 200 fanoušků. Twitter se zdaleka netěší takové oblibě jako Facebook, přesto je možné zaznamenat růst v počtu sledujících. V současné době sleduje Twitter UK téměř 140 příznivců.

1.7 Činnost knihovnické rady

Knihovnická rada (KR) se sešla pod vedením svého předsedy prorektora pro vědu a tvůrčí činnost prof. PhDr. Petra Vorla, CSc. dne 20. února 2019. Na programu jednání bylo především zhodnocení činnosti UK za rok 2018 na základě předložené výroční zprávy. Členové KR neměli ke zprávě žádné připomínky. [Výroční zpráva](#) byla schválena a zveřejněna na webu UPa. Knihovnické radě byl představen i plán činnosti na r. 2019.

Jako další byla na pořadu jednání informace o stavu a budoucnosti předplácení elektronických informačních zdrojů a o spolupráci s Krajskou knihovnou Pardubice.

Členové knihovnické rady dále diskutovali o ukončení povinnosti odevzdávání papírových verzí bakalářských a diplomových prací do knihovny.

V připomínkách a návrzích fakult se řešilo zpracovávání knižních darů a kapacita skladových prostor knihovny (FF), aktualizace fondu na FZS a aktualizace sebehodnotící zprávy (FChT).

[Zápis z KR](#) je přístupný na zaměstnaneckém intranetu UPa.

1.8 Asociace knihoven vysokých škol ČR

Asociace knihoven vysokých škol ČR i nadále působila jako zprostředkovatel informací mezi členskými VŠ, Ústřední knihovnickou radou, Radou vysokých škol, Svazem knihovníků a informačních pracovníků ČR a Sdružením knihoven ČR. A také jako organizátor konferencí, workshopů a seminářů nejen pro knihovníky z členských institucí. I nadále se AKVŠ zajímala o dění, které se týkalo *Národního centra pro elektronické informační zdroje CzechELib*. V oblasti informačního vzdělávání a otevřeného přístupu se angažovaly Komise pro informační vzdělávání a informační gramotnost a Iniciativa otevřeného přístupu.

Všechny zápisy z jednání VV a informace o další činnosti AKVŠ jsou na [webových stránkách](#).

1.9 Projekt OP VaVpl – Chemické elektronické informační zdroje pro VaV (ChemEIZ)

Rok 2019 byl posledním rokem udržitelnosti projektu a druhým s povinností uhradit finanční náklady na aktualizaci EIZ pořízených v rámci projektu, tj. na SciFinder, Reaxys, Knovel a periodika vědeckých společností AIP a APS. Předplatné pro všechny uvedené zdroje na rok 2019 bylo uhrazeno a celková výše

finančních nákladů dosáhla částky 5 319 tis. Kč (včetně DPH). Z toho největší podíl připadá na databázi SciFinder – 3 124 tis. Kč a databázi Reaxys – 1 234 tis. Kč. Celkové využití databáze SciFinder zůstalo na úrovni roku 2018. Zvýšil se počet bibliografických dotazů, poklesl počet specializovaných dotazů na chemické látky i reakce. U databáze Reaxys je zřetelný nárůst využití oproti roku 2018. Zdá se, že uživatelé si již na nové vyhledávací rozhraní Reaxys zvykli a že jim tato databáze poskytuje příjemnější uživatelské prostředí než SciFinder.

Celkem bylo v databázi SciFinder realizováno 21 364 dotazů a v databázi Reaxys 22 121 dotazů (o 5 000 více než v roce 2018). Elektronická knihovna Knovel je stále velmi intenzivně využívána. Celkový počet stažených kapitol dosáhl počtu 30 343.

1.10 ORCID

V září 2018 byl zahájen unifikovaný proces zavedení ORCID na UPa. Uživatelé, kteří propojili svoje ORCID iD s Centrálním registrem UPa (dále jen CR UPa), mají identifikátor ORCID uvedený ve svém profilu na intranetu UPa a na základě tohoto propojení se ORCID iD přenesou také do číselníku osob v OBD. Tím je splněna povinnost zavedení mezinárodně používaného identifikátoru vědeckých pracovníků daná RVVI (*Koncepce na období 2016 až 2020*). Výsledky vykazované za rok 2019 a novější už povinně obsahují pole ORCID.

Lze tedy konstatovat, že proces zavedení ORCID na UPa byl úspěšný. V tuto chvíli má ORCID zaregistrovaný a zároveň propojený s CR UPa celkem 801 osob. Největší přírůstek v počtu nových ORCID účtů byl na konci roku 2018 a na začátku roku 2019, nyní se předpokládá nižší počet nově vzniklých účtů (noví akademičtí pracovníci, noví doktorandi).

Vzhledem k tomu, že by se měl snížit počet dotazů zaměřených na zřízení ORCID iD / na jeho propojení s CR, chce se knihovna soustředit na pomoc při aktivním využívání profilu ORCID ze strany uživatelů.

1.11 Nová Směrnice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací

V roce 2019 byla přepracována směrnice týkající se odevzdávání závěrečných prací a pod č. [7/2019 vyšla směrnice nová](#), s účinností od 1. září 2019. Nejzásadnější změnou bylo ukončení povinnosti odevzdávat do knihovny papírový výtisk bakalářské či diplomové práce. Toto se netýká rigorózních, disertačních ani habilitačních prací. Změna byla projednána jak se Státním oblastním archivem Zámorsk, tak s vedoucí organizačního referátu a proděkany pro pedagogiku.

1.12 Další činnost

Spolupráce s Centrem pro etiku

V rámci projektu *Centrum pro etiku jako studium hodnoty člověka* i nadále pokračovaly masivní nákupy literatury. UK zpracovala pro CE 1 685 nových přírůstků.

Spolupráce s Krajskou knihovnou Pardubice (KK)

Od října existuje nová podoba společného průkazu pro čtenáře z veřejnosti (plastová karta). Všem nově registrovaným čtenářům je již vystavován nový průkaz a těm stávajícím je postupně vyměňována stará varianta s fotkou za tuto novou (bez fotky). V souvislosti s tím byl jako zaváděcí stanoven registrační poplatek ve výši 120 Kč (dříve 150 Kč). Došlo tak ke sjednocení ceny s KK.

Knižní dary

V dubnu navštívila univerzitu Její Excelence Narinder Chauhan, velvyslankyně Indie v ČR. Předala univerzitě dar v podobě 100 knih. Většina byla převzata do fondu UK, zbytek byl umístěn na Katedře religionistiky.

Profesor historie Vídeňské univerzity Karl Vocelka daroval v září Fakultě filozofické a jejím prostřednictvím Univerzitní knihovně svou rozsáhlou knihovnu čítající více než 3 tis. svazků. Jedná se o katalogy z výstav, knihy, sborníky i časopisy v němčině, angličtině, italštině, maďarštině, rumunštině, češtině a dalších jazycích pokrývajících dějiny (hlavně rakousko-uherské monarchie), filozofii, sociologii, umění, architekturu a další obory. Celá knihovna je umístěna v 1. p., v pravém zadním rohu a bude postupně zpracovávána (více viz kapitola 2.5). Již začátkem roku 2020 je v online katalogu možné prohledávat mezi několika sty základních záznamů. Dokumenty jsou na přání vedení fakulty vedeny jako prezenční výpůjčky.

Turnitin

Na podzim UPa zakoupila licenci antiplagiátorského systému Turnitin. Ve spojení s LMS Moodle bude systém pomáhat s prevencí plagiátorství a výukou autorské a citační etiky. Sloužit tak bude nejen studentům píšícím seminární či závěrečné práce, ale i akademickým a vědeckým pracovníkům, kteří chtějí publikovat články v zahraničním časopise. Právě autorům článků bude s využitím Turnitinu pomáhat Univerzitní knihovna – více viz Plán činnosti, kapitola 2.4.1.

Pobočka na Fakultě restaurování

Paní Dana Večeřová na pobočce v Litomyšli jako každoročně pořádala v říjnu informační schůzku pro 1. ročník a dělala příležitostného průvodce exkurzím v knihovně (i víkendové akce). Pokračovala také v kurzu angličtiny pro neakademické pracovníky při FR (grantový projekt).

Na žádost studentů byla na pobočce od 1. 4. změněna otevírací doba. Došlo k jejímu zkrácení v pondělí na 8-12 13-15:30 a prodloužení ve středu na 9:30-13 14-18:30. Změna se osvědčila.

Celoživotní vzdělávání zaměstnanců

Všichni zaměstnanci splnili kurz *Školení ochrany osobních údajů pro zaměstnance UPa a Základy bezpečné práce na počítači*. Z obou kurzů získali certifikát o úspěšném absolvování. Dále také všichni absolvovali kurz *První pomoc* na FZS.

Většina zaměstnanců pokračuje v účasti na kurzech angličtiny. Všichni pracovníci ve službách jsou tak už několik let schopni se bez problémů domluvit anglicky.

V závislosti na náplni práce či zájmu se zaměstnanci UK pravidelně účastní odborných seminářů, workshopů a konferencí.

2 Plán činnosti pro rok 2020

2.1 Nákup informačních zdrojů

V roce 2020 již budou téměř všechny elektronické informační zdroje (EIZ) pořizovány přes Národní centrum pro elektronické informační zdroje CzechELib (dotace ve výši 50 %, resp. 70 % - viz níže). Výjimkou zůstávají menší zdroje, které se nestaly součástí žádného konsorcia CzechELib (ČSN online, ASPI, Britannica online, MedisAlarm, kolekce JSTOR Health and General Sciences).

K 31. 12. 2019 bylo ukončeno předplatné časopisů společností American Institute of Physics a American Physical Society, databázi IEEE Xplore Digital Library a CINAHL. Všechny z důvodu velice nízkého využití a zároveň vysoké pořizovací ceny. Konkrétně v databázi IEEE Xplore Digital Library je jen jeden časopis z celkového počtu 600, ze kterého bylo minulý rok staženo (resp. prohlédnuto) více než 100 článků; alespoň 20 článků bylo staženo jen ze 16 časopisů/sborníků a pouze 44 časopisů/sborníků má za r. 2019 alespoň 10 stažených článků.

Nově je od 1. 1. 2020 předplácena databáze Ovid Emcare a Ovid Nursing with Full Text.

Předplatné tištěných periodik bude nadále optimalizováno podle reálné využívanosti.

Nákupy knih z rozpočtu UK budou realizovány průběžně podle profilu fondu a podle požadavků fakult na zajišťování základní a doporučené studijní literatury. Nákupy z projektových finančních zdrojů budou realizovány v souladu s [pravidly](#) uvedenými na intranetu.

2.1.1 Analytické nástroje pro hodnocení vědeckých publikačních výsledků

Pro r. 2020 byl předplacen přístup do obou na trhu dostupných nástrojů, tj. InCites (Clarivate Analytics, nad daty z Web of Science) a SciVal (Elsevier, nad daty ze Scopusu). Oba nástroje (stejně jako obě zmíněné citační databáze) jsou dotovány ze 70 % z projektu CzechELib, 30 % činí spoluúčast UPa.

2.2 Služby a vybavení knihovny

Během letního semestru bude v testovacím režimu zavedena nová služba – objednávání knih. Objednávku max. 5 knih si bude moci zadat každý uživatel. Vyzvednutí bude možné během následujícího dne od objednávky. Služba bude poskytována pouze na hlavní budově a pouze na knihy s lokací Hlavní budova.

Z důvodu nedostatku skupinových studoven a nízkého využití počítačových učeben bude během jara přebudována velká počítačová učebna v 1. p. na skupinovou studovnu.

Vzhledem k zastaralosti knižních skenerů eScan pořízených v r. 2012 (z nichž jeden je již pro neopravitelnou poruchu odstaven) bude v r. 2020 pořízen další skener s moderní CCD technologií snímání. Tiskárna HP umístěná vedle výpůjčního pultu bude nahrazena barevným multifunkčním zařízením (kopírka, tiskárna, skener v jednom; formát A3).

2.3 Rozvoj Digitální knihovny (DK)

V roce 2020 budou pokračovat práce na propojení OBD a DK, zejména je třeba se zaměřit na větší automatizaci některých činností (např. problematika licencí Creative Commons, úvodní stránky plných textů podle požadavků jednotlivých vydavatelů).

Ve spolupráci s CITS bude pokračovat implementace vědeckého identifikátoru ORCID iD.

2.4 Podpora publikační činnosti a otevřeného přístupu (OA)

V r. 2020 bude průběžně poskytována podpora mj. těmto skupinám uživatelů:

- a) akademickým pracovníkům a doktorandům při vkládání výsledků do OBD, se zaměřením na dodržování povinností uvedených ve Směrnici č. 2/2015. Každý týden budou pravidelně prováděny importy bibliografických záznamů z Web of Science do zásobníku v OBD, odkud je mohou autoři přebírat;
- b) řešitelům projektů v programu Horizont 2020, s ohledem na plnění povinností OA k publikacím;
- c) akademickým pracovníkům a doktorandům při založení ORCID iD tak, aby byl účet správně nastaven a úspěšně propojen s Centrálním registrem UPa;
- d) akademickým pracovníkům a doktorandům s aktivním využíváním ORCID iD, s ohledem na možnosti jeho využití, udržování jeho aktuálnosti a import publikací do profilu ORCID iD. Ve spolupráci s CITS bude vyvinuta aplikace, která umožní uživatelům (AP/doktorandům) exportovat jejich publikace z OBD do profilu ORCID.

V souvislosti s problematikou tzv. predátorských časopisů budou nadále nabízeny konzultace. Doposud konzultace probíhají na základě individuálně sjednaných konzultací, případně prostřednictvím e-mailu. Plánuje se rozšíření těchto konzultací na službu, která bude fungovat přes formulář na webových stránkách UK.

Webové stránky UK věnované podpoře VaV budou i nadále aktualizovány.

Pozn.: S ohledem na skutečnost, že u projektů z programu Horizont 2020, [které vzešly z výzev vyhlášených po 26. červenci 2016](#), jsou řešitelé povinni zveřejňovat i výzkumná data, bylo by žádoucí vybudovat na UPa datový repozitář, kam by tato data mohla být ukládána.

2.4.1 Prevence plagiátorství

Akademickým a vědeckým pracovníkům, kteří se chystají publikovat článek v zahraničním časopise, bude nabídnuta nová služba související s prevencí plagiátorství. Pracovnice knihovny bude mít možnost nahrát článek před odesláním vydavateli do systému Turnitin. Výsledkem proběhnuvší kontroly bude protokol, jehož výsledky budou moci autoři ihned konzultovat s pracovníci knihovny a který jim pomůže s případnou reformulací potenciálně problematických pasáží v článku.

2.5 Různé

Jako doposud bude pokračovat:

1. příprava zdrojových dat z oblasti publikací pro hodnocení akademických pracovníků (porovnávání OBD s WoS a Scopus);
2. spolupráce s Centrem pro etiku (zpracovávání literatury);
3. práce na katalogizaci knižního daru prof. Vocelky. Pouze pro tuto skupinu fondu budou vytvořeny specifické stavěcí znaky, které budou kombinací jak věcného (oborového), tak formálního třídění;
4. informační vzdělávání uživatelů s důrazem na školení speciálně určené pro bakalanty a diplomanty (formální úprava BP a DP, citace a citační etika, rešerše) a akademické pracovníky (EIZ, OA, prevence plagiátorství);
5. celoživotní vzdělávání knihovníků (kurzy angličtiny, účast na odborných akcích a stážích Erasmus Staff Training).

3 Přílohy

3.1 Finanční náklady

Nákup informačních pramenů	Částka v tis. Kč
Periodika v tištěné formě	216
Knihy	294
Elektronické informační zdroje	11 683
Celkem	12 193

Provozní náklady	Částka v tis. Kč
Spotřební materiál a DHM	345
Servisní smlouvy na software	162
Poplatky za MVS	17
Ostatní služby	69
Cestovné, vložné na konference, poplatky za členství v AKVŠ, LIBER a ORCID	111
Energie (elektřina + voda)	328
Bankovní poplatky a kurzové ztráty	6
Celkem	1 038

Náklady na zaměstnance	Částka v tis. Kč
Mzdové náklady	5 949
Zdravotní a sociální pojištění	1 996
Zdravotní prohlídky, příspěvek na stravování	121
Celkem	8 066

Příjmy	Částka v tis. Kč
Tržby za kopírování a tisk, poplatky za upomínky, registrace a náhrady za ztráty	382
Dar Elektrárny Opatovice, a. s.	250
Celkem	632

3.2 Fondy

Stav knihovního fondu k 31. 12. 2019: **218 725** jednotek.

	Přírůstky: počet svazků	Úbytky: počet svazků
Knihovní jednotky	5 036	1 402
Vysokoškolské práce	1 478	0
Celkem	6 514	1 402

Předplácená periodika	Zahraniční	Česká
Tištěná	30	192
Elektronická	166	0
Celkem	196	192

3.3 Služby

Uživatelé zaregistrovaní k 31. 12. 2019		5 786
Počet absenčních výpůjček (včetně prodloužení)		81 910
Celkový počet návštěvníků knihovny		49 547
v tom	v UK Studentská	44 028
	v pobočce na FR v Litomyšli	1 901
	v pobočce na FZS	3 618

Realizovaná meziknihovní výpůjční služba

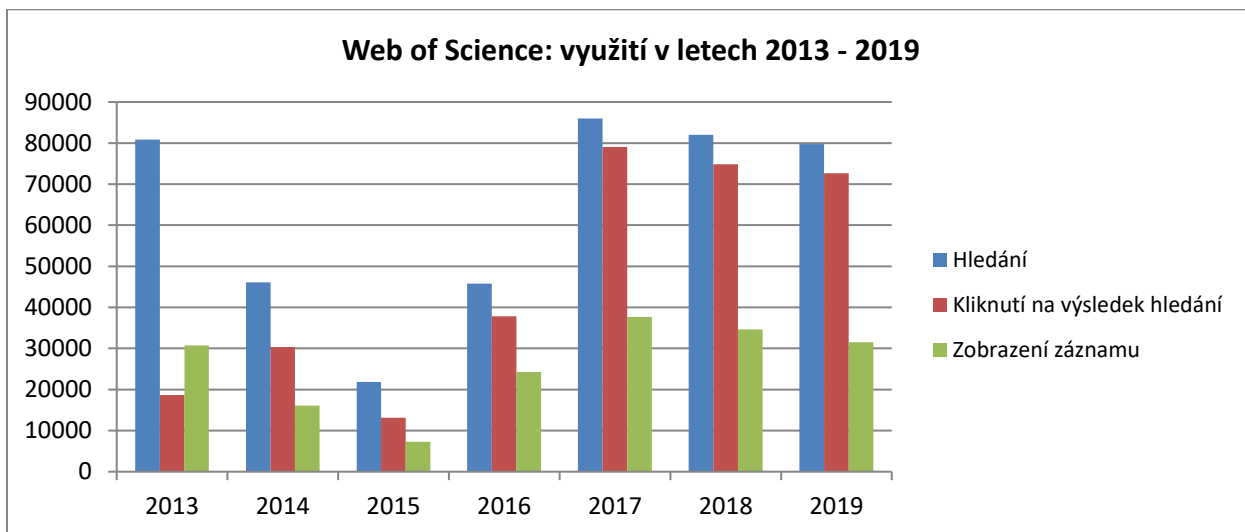
Požadavky našich uživatelů		881
v tom	Vyřízeno výpůjčkou	230
	Vyřízeno kopiemi	651
Požadavky jiných knihoven		140
v tom	Vyřízeno výpůjčkou	65
	Vyřízeno kopiemi	75

3.4 Kvalifikační struktura pracovníků

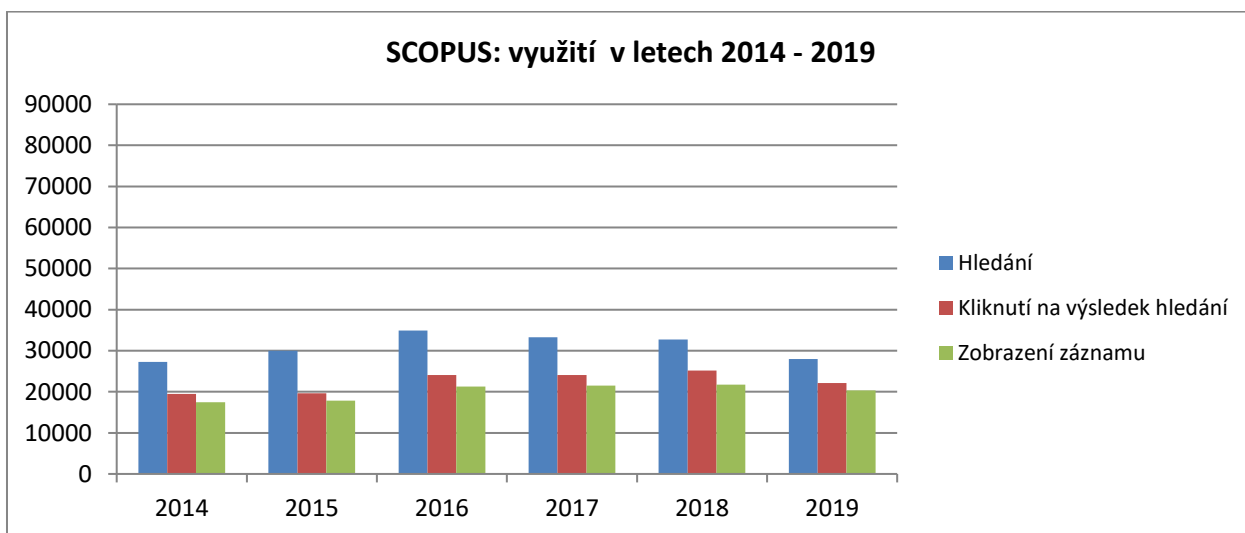
Celkem pracovníků	19	Celkem úvazků	18,1	
v tom	s VŠ vzděláním v oboru knihovnictví	4	se SŠ vzděláním v oboru knihovnictví	5
	s VŠ vzděláním v jiném oboru	5	se SŠ vzděláním v jiném oboru	5

3.5 Statistiky využívání EIZ

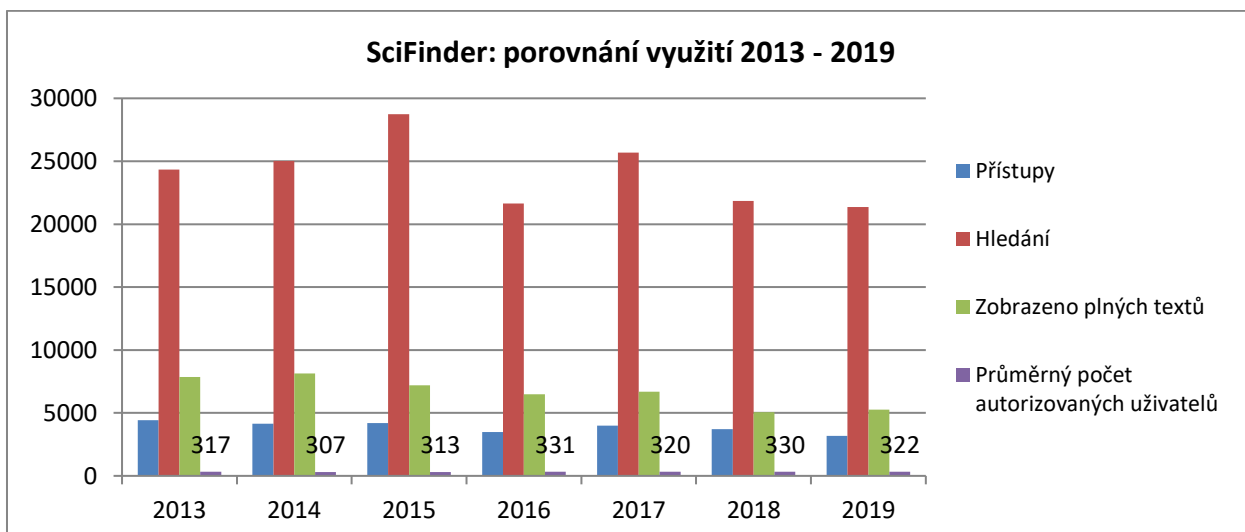
3.5.1 Web of Science

3.5.2 Scopus

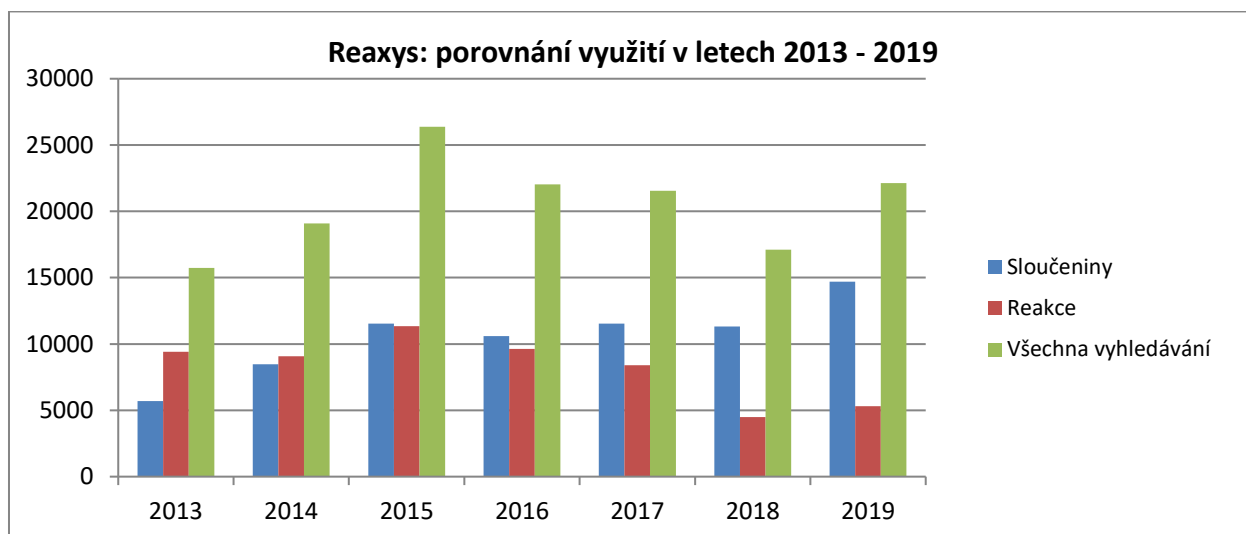

3.5.3 SciFinder

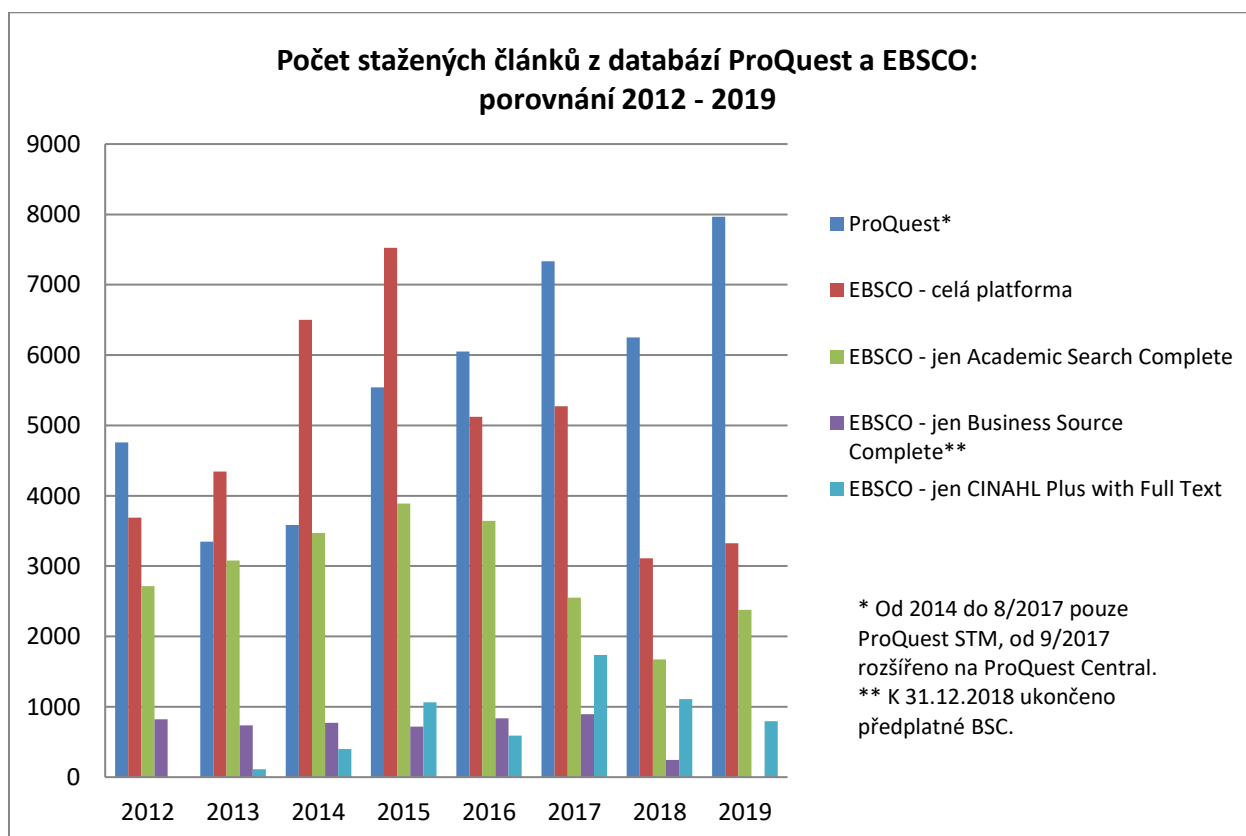

3.5.4 Reaxys

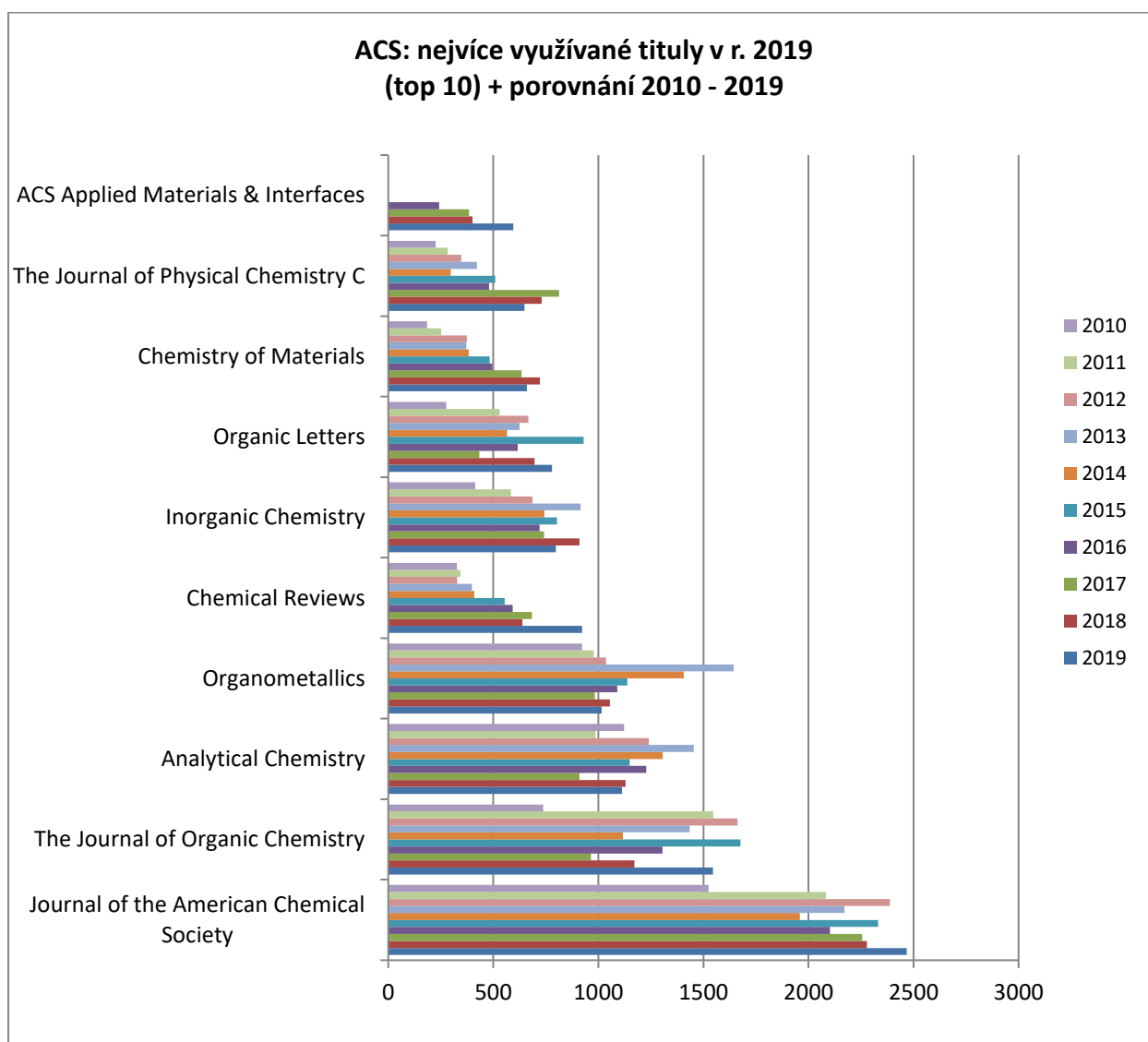
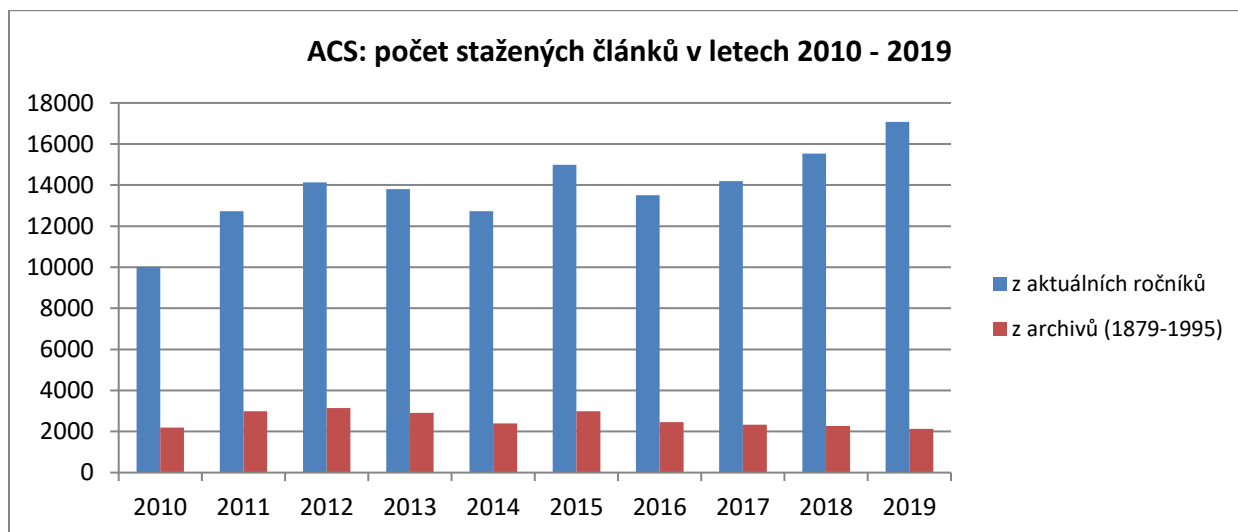
3.5.5 Multioborové databáze na platformě ProQuest a EBSCO

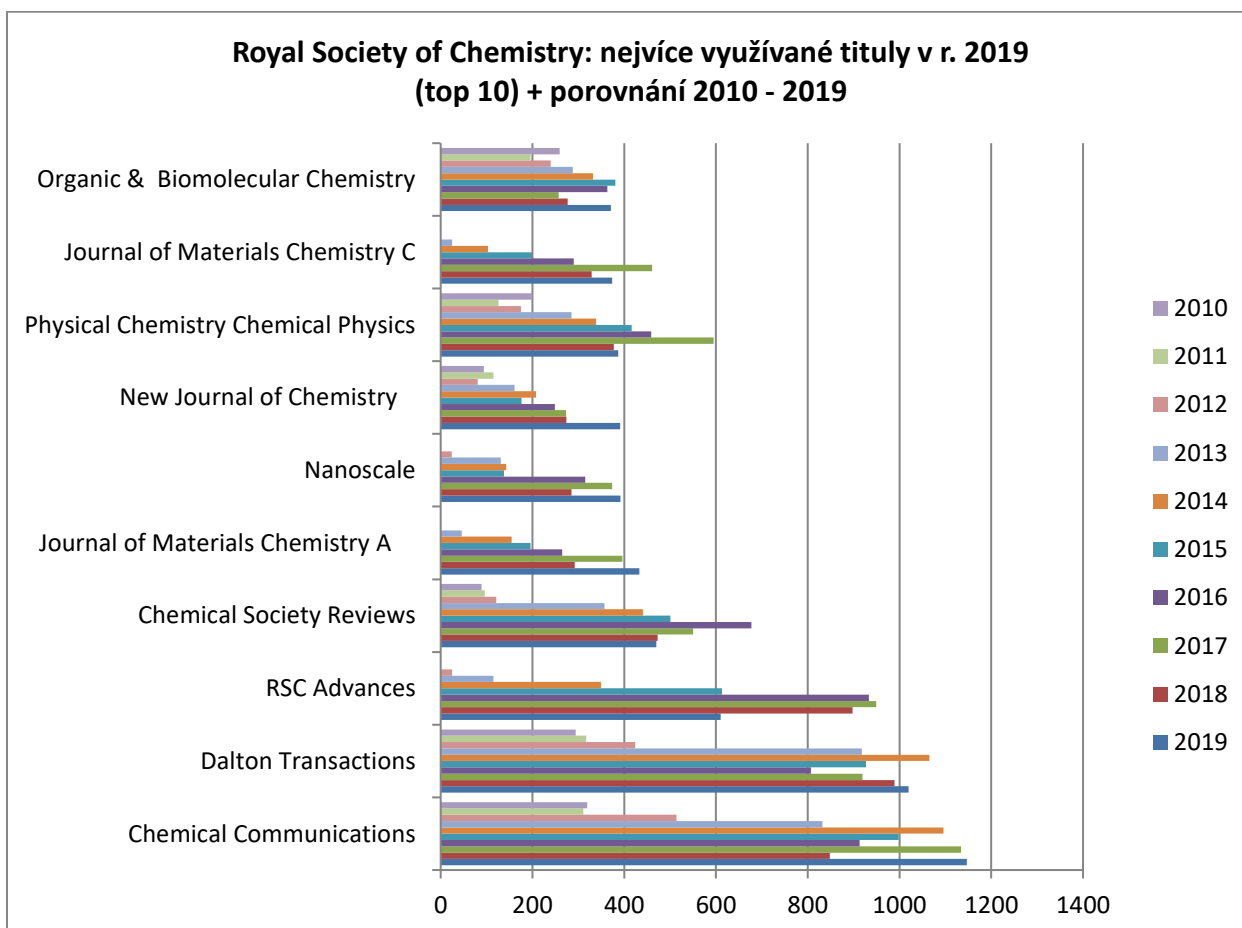
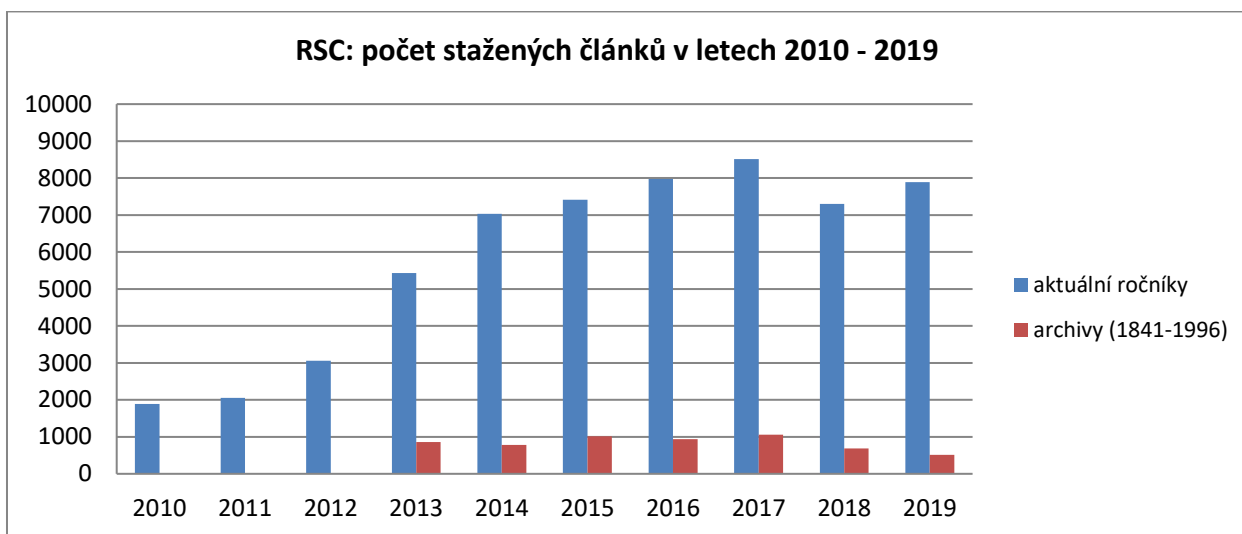
Pozn.: Platforma ProQuest zahrnovala od r. 2014 do srpna 2017 pouze zdroje z oblasti přírodních věd, techniky a medicíny. V srpnu 2017 byla v rámci projektu *Centrum pro etiku jako studium hodnoty člověka* předplacena kolekce *Humanities and Social Sciences*, a databáze tak byla rozšířena na ProQuest Central (jako v letech 2012-2013).

3.5.6 Elektronické časopisy

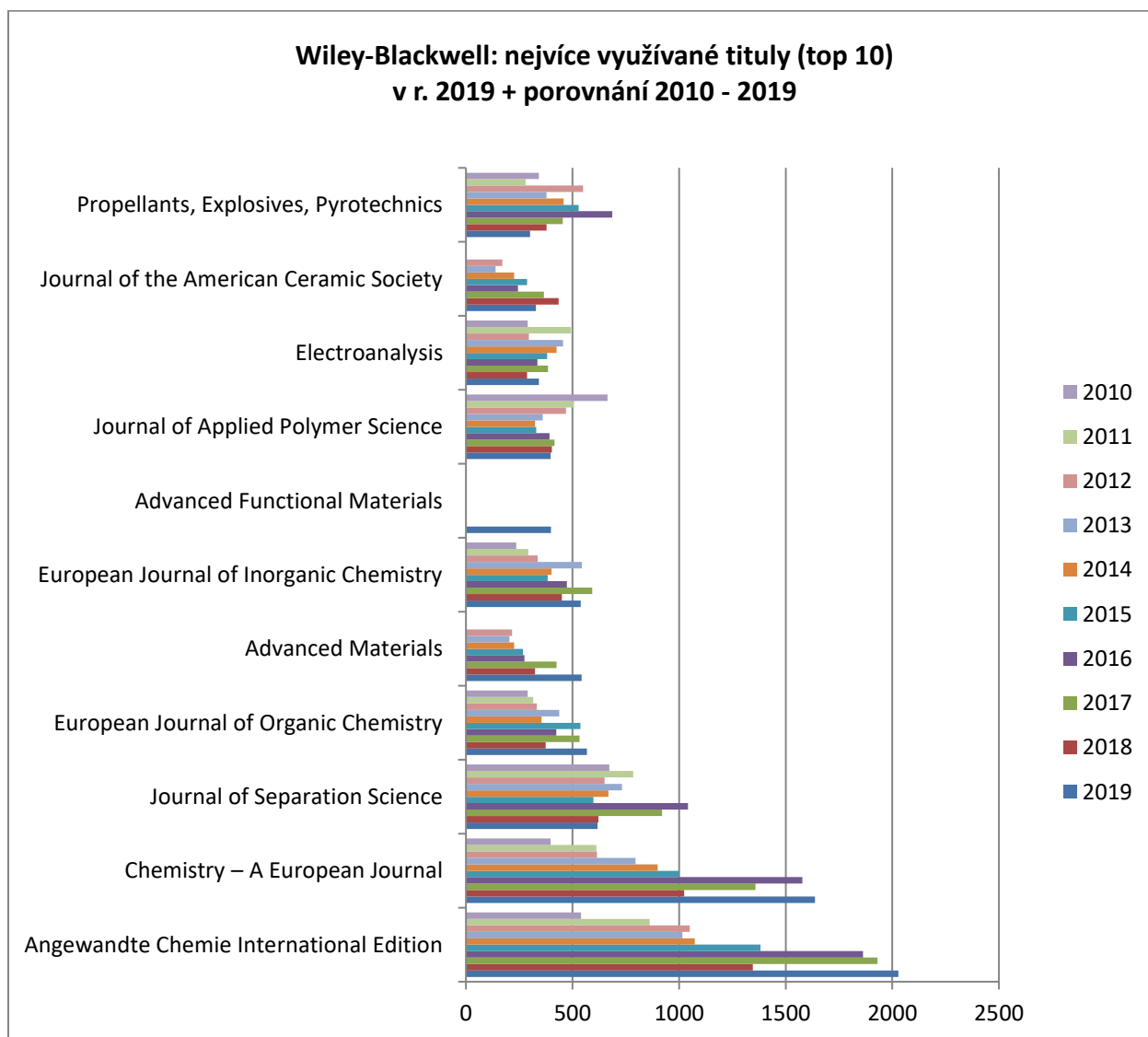
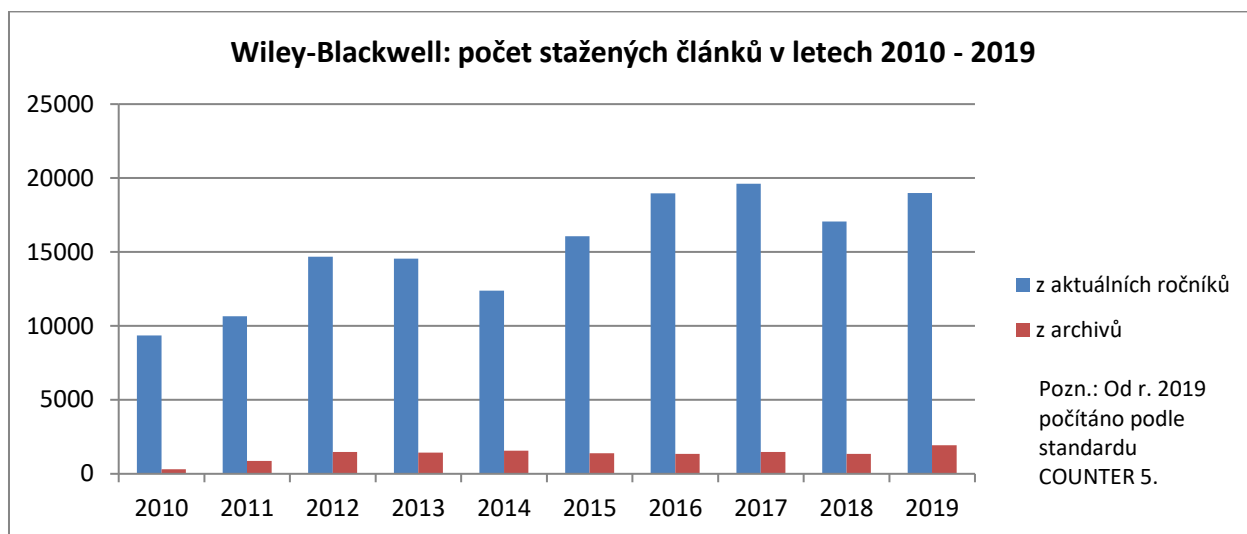
3.5.6.1 American Chemical Society

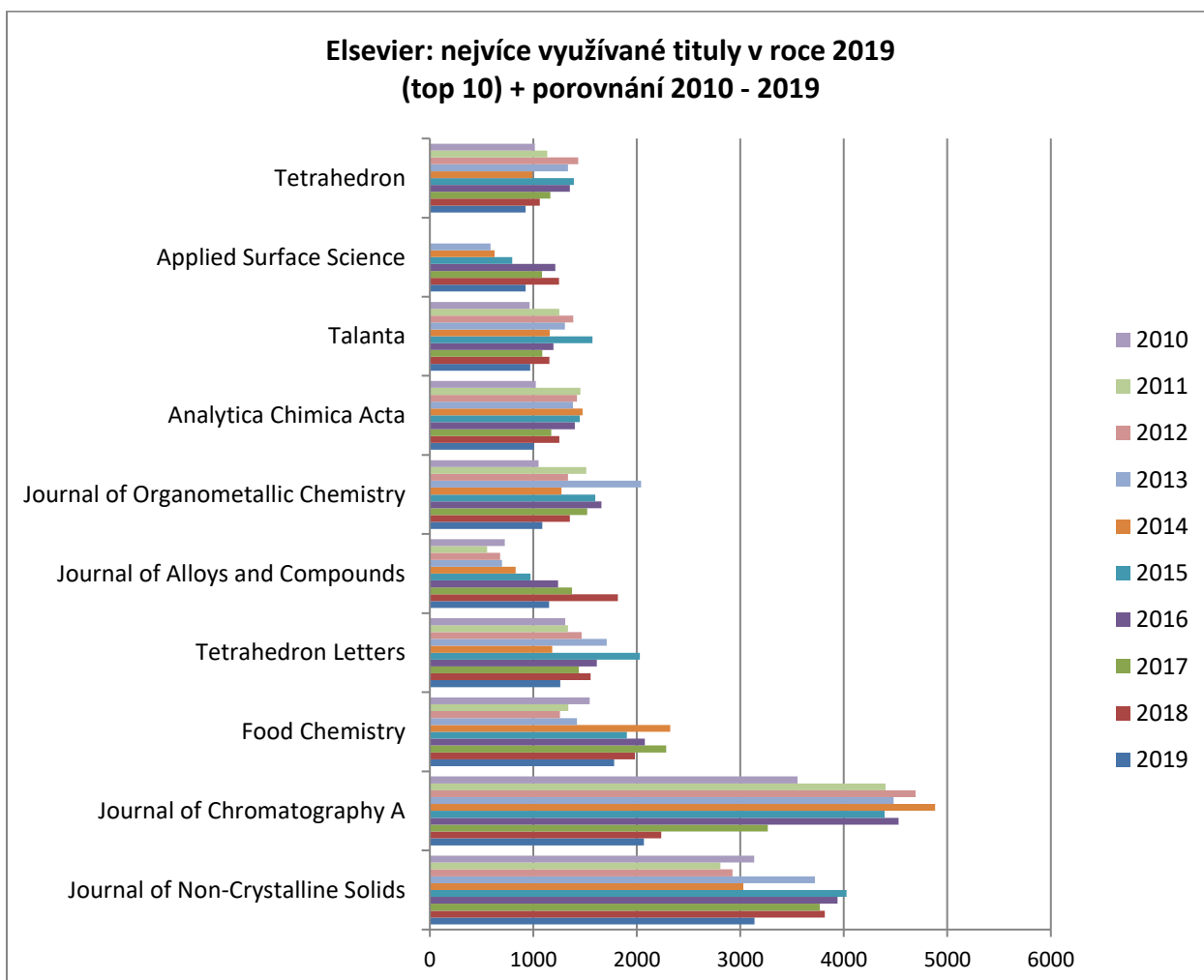
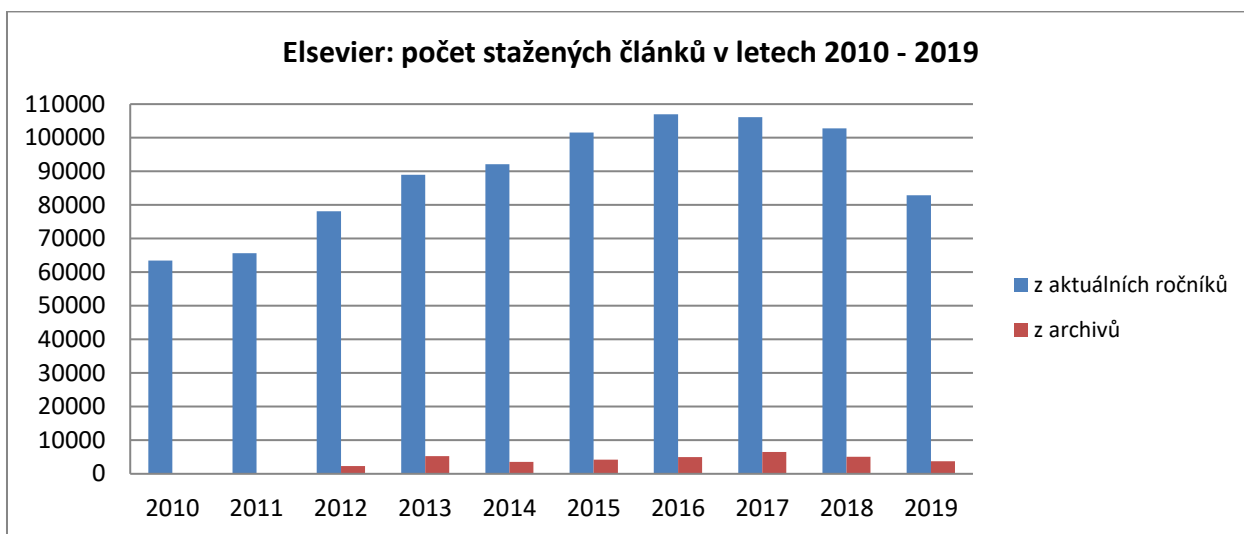
3.5.6.2 Royal Society of Chemistry

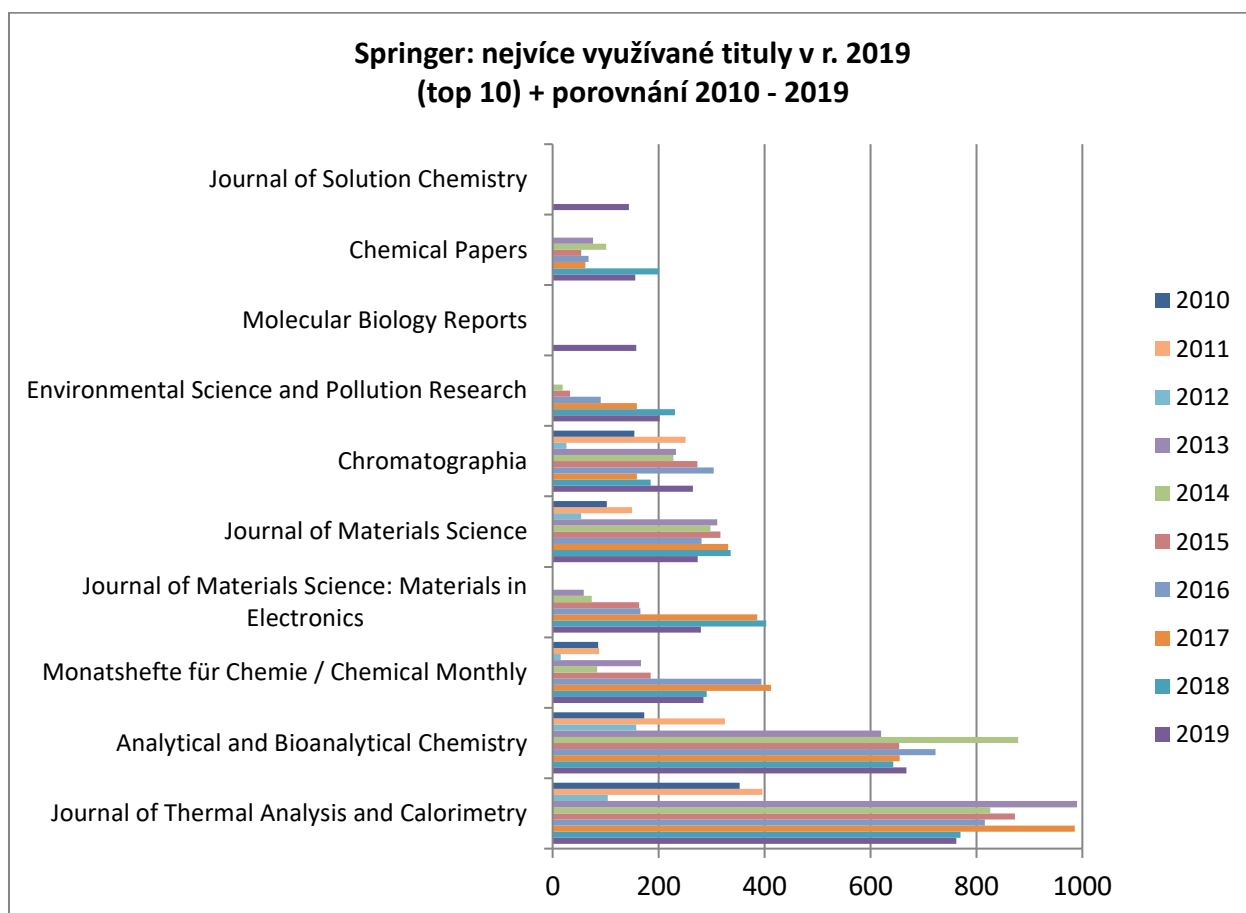
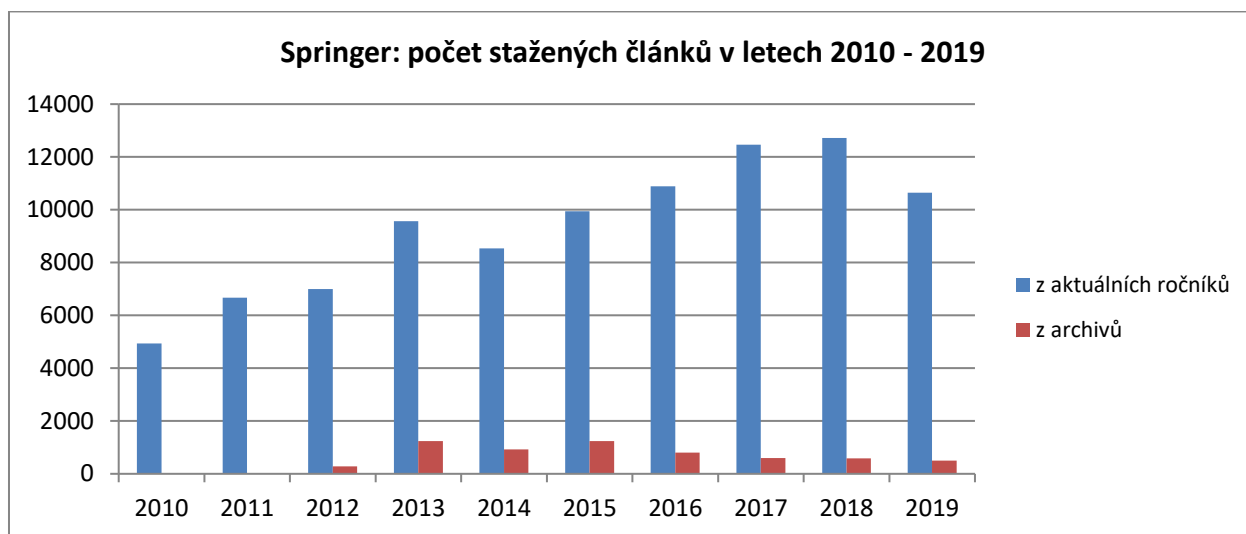
3.5.6.3 Wiley Online Library

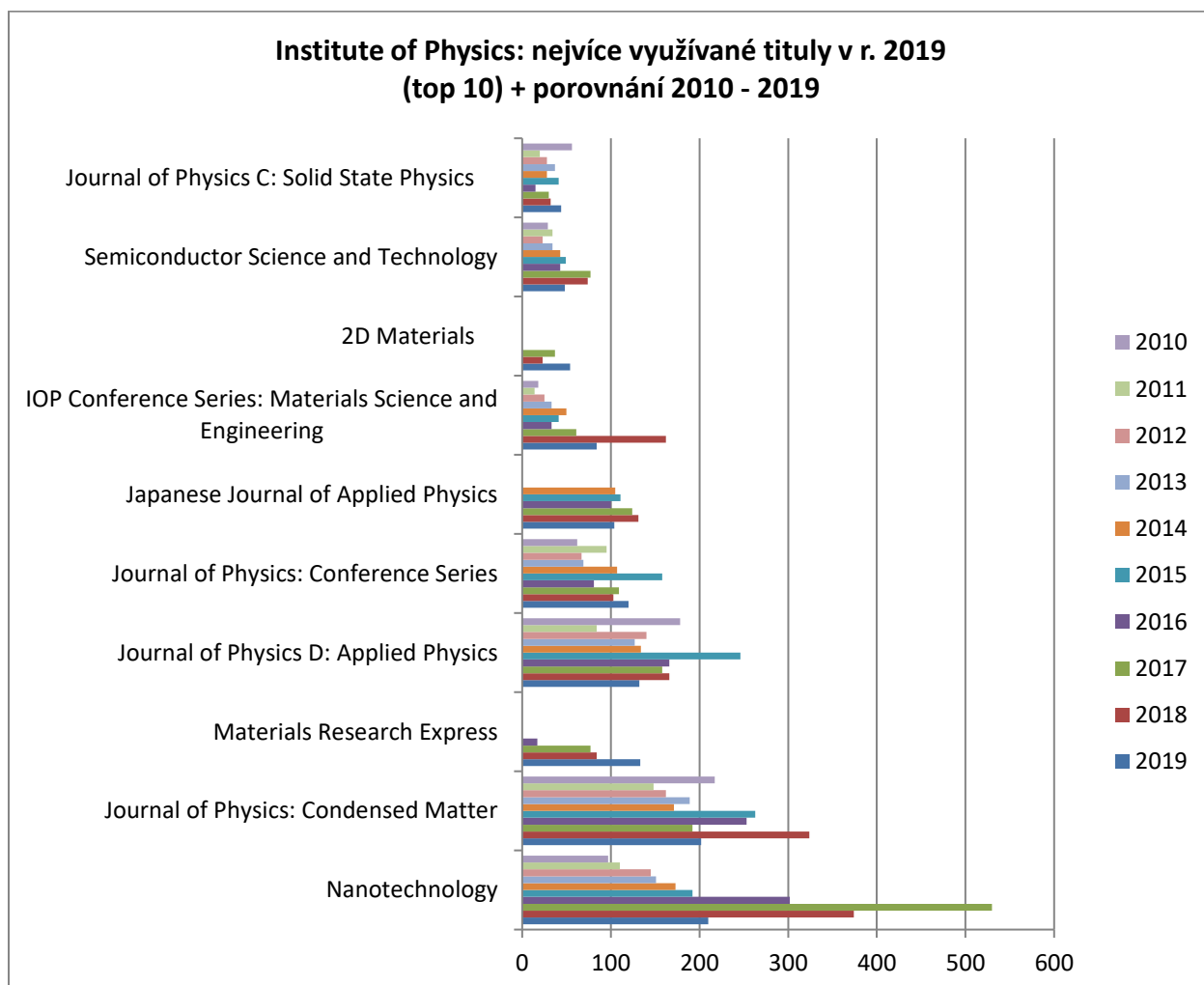
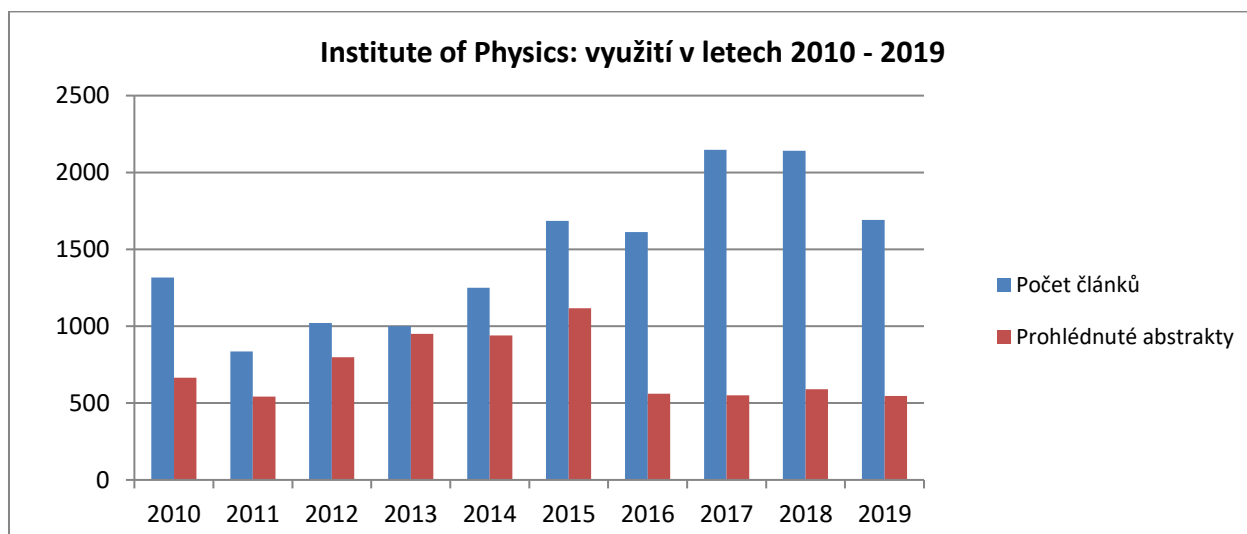
3.5.6.4 Elsevier – platforma ScienceDirect

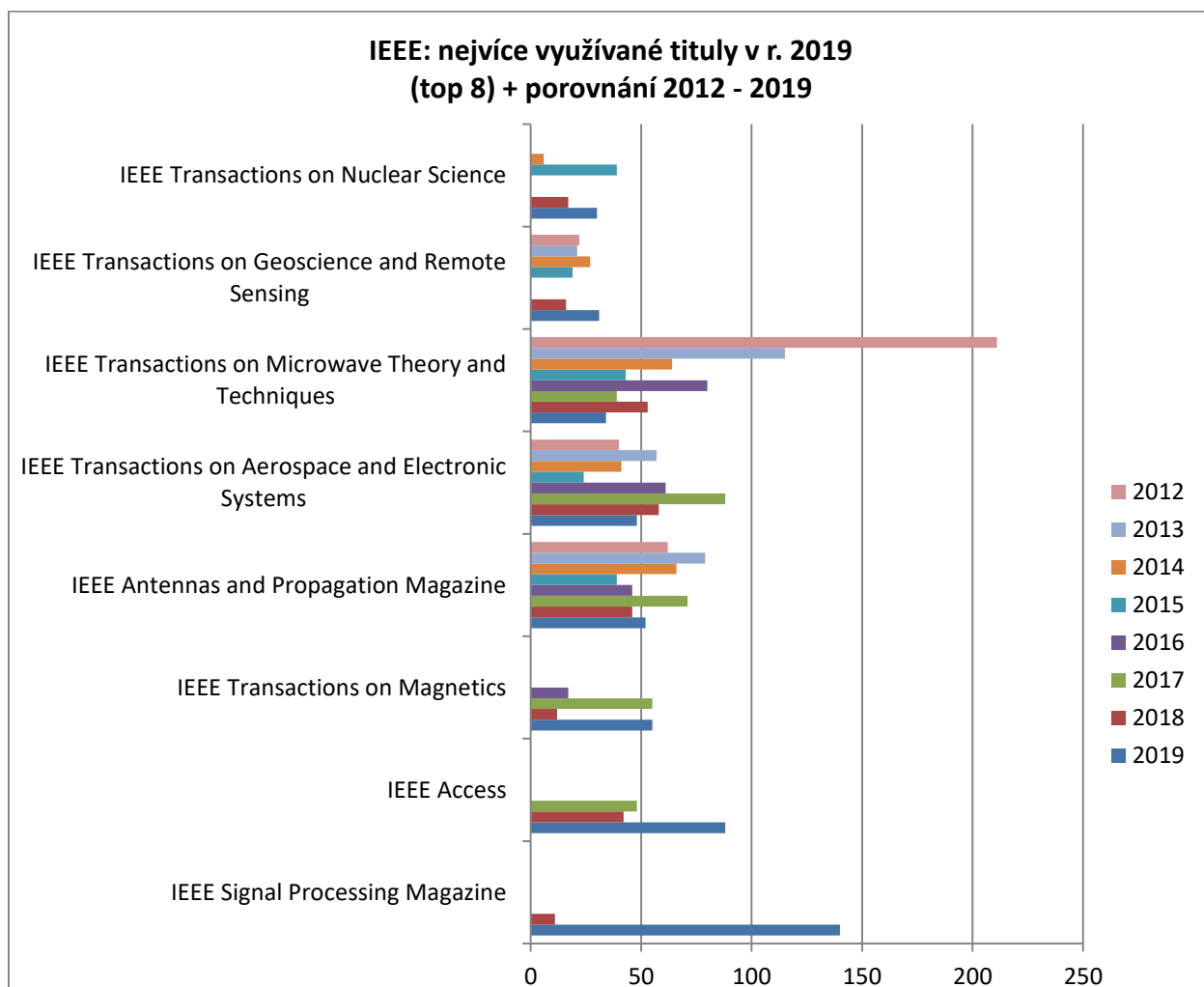
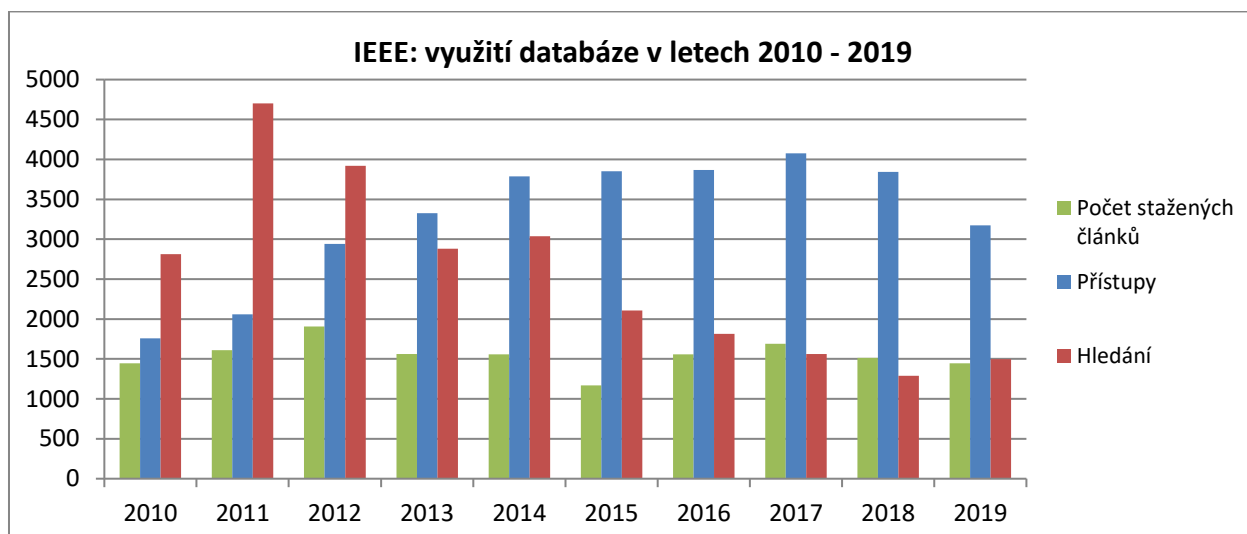
3.5.6.5 Springer a další vydavatelství na platformě SpringerLink

3.5.6.6 Institute of Physics

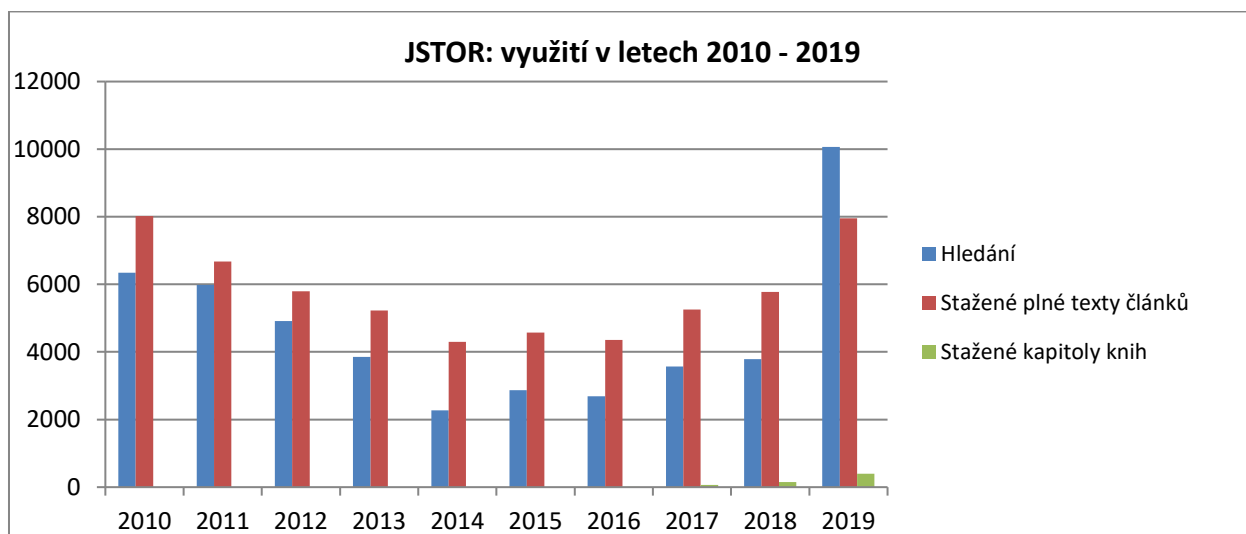

3.5.6.7 IEEE Xplore Digital Library

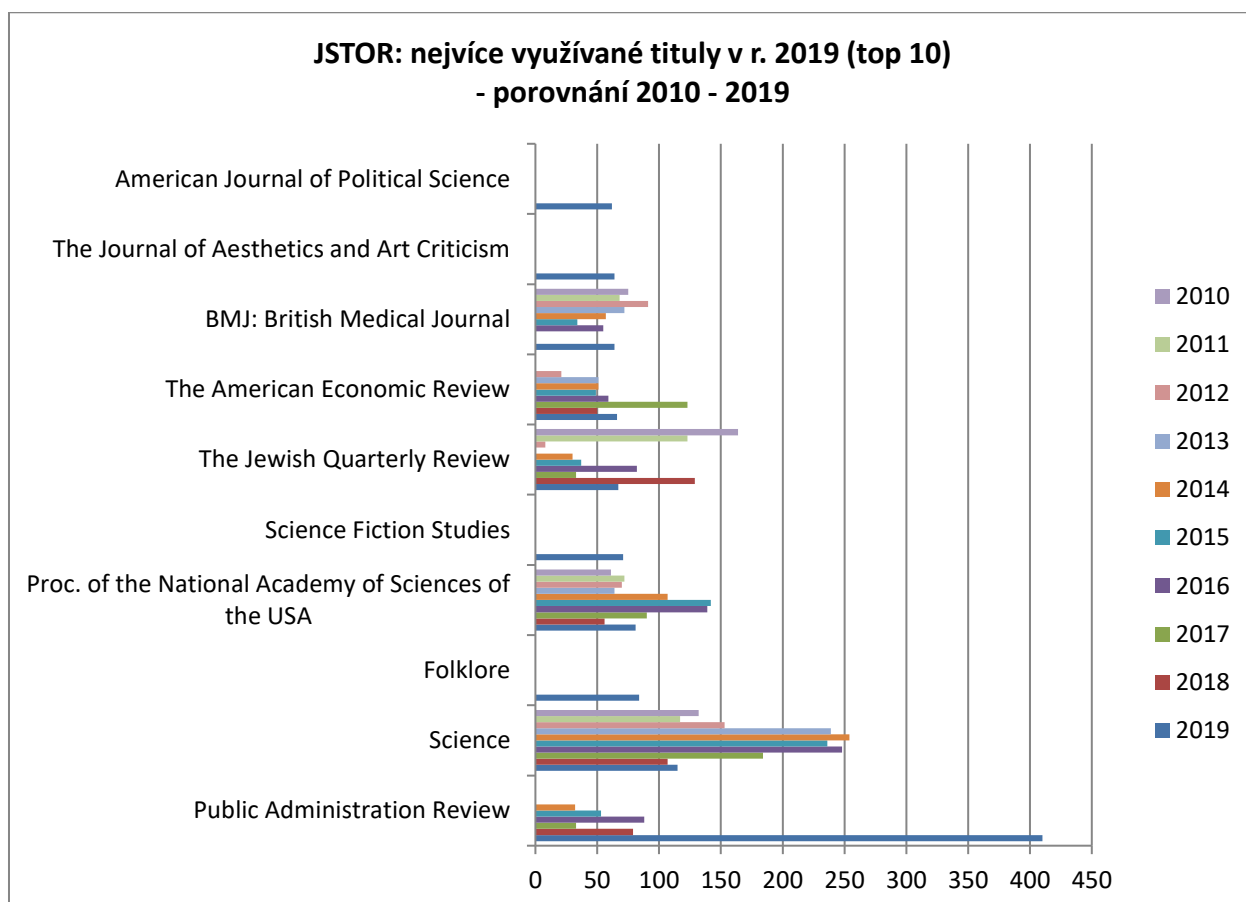

3.5.6.8 Archiv časopisů JSTOR

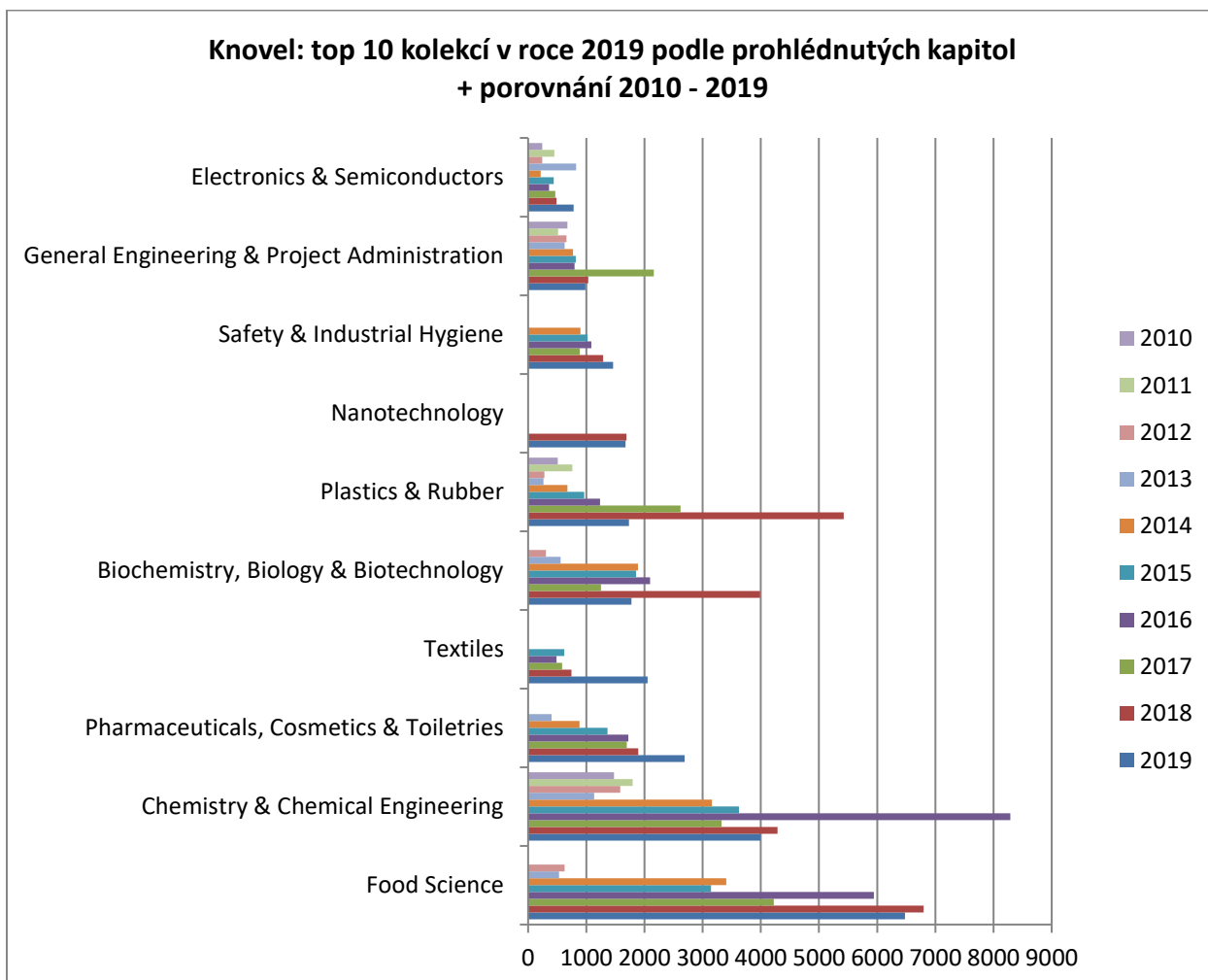
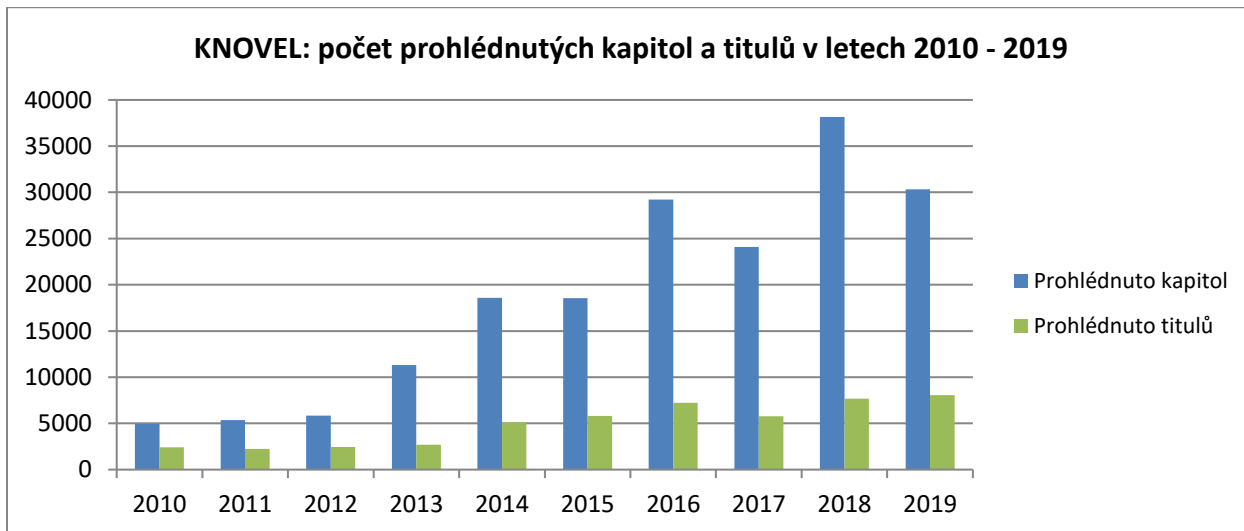

Pozn.: Koncem r. 2017 bylo zahájeno předplatné tří dalších humanitních kolekcí (hrazeno z projektu Centrum pro etiku FF).

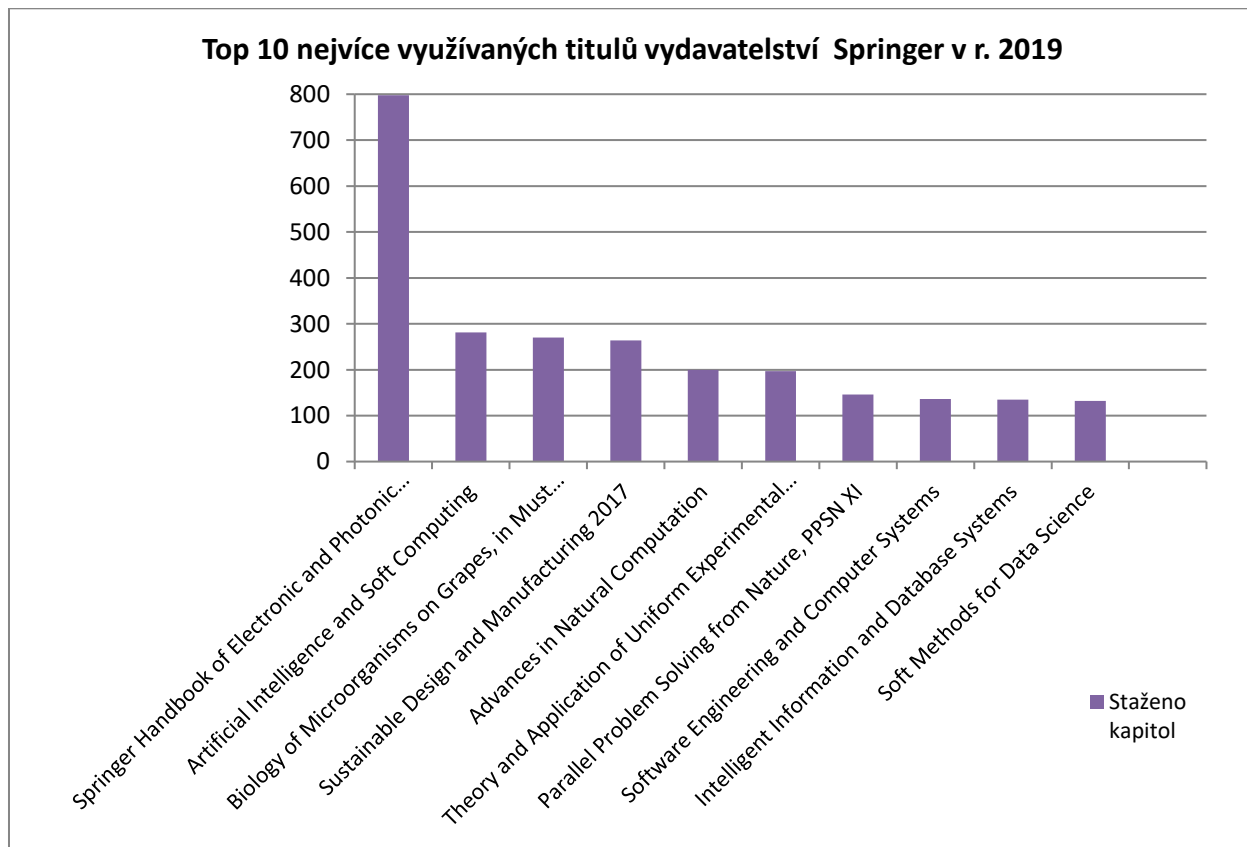
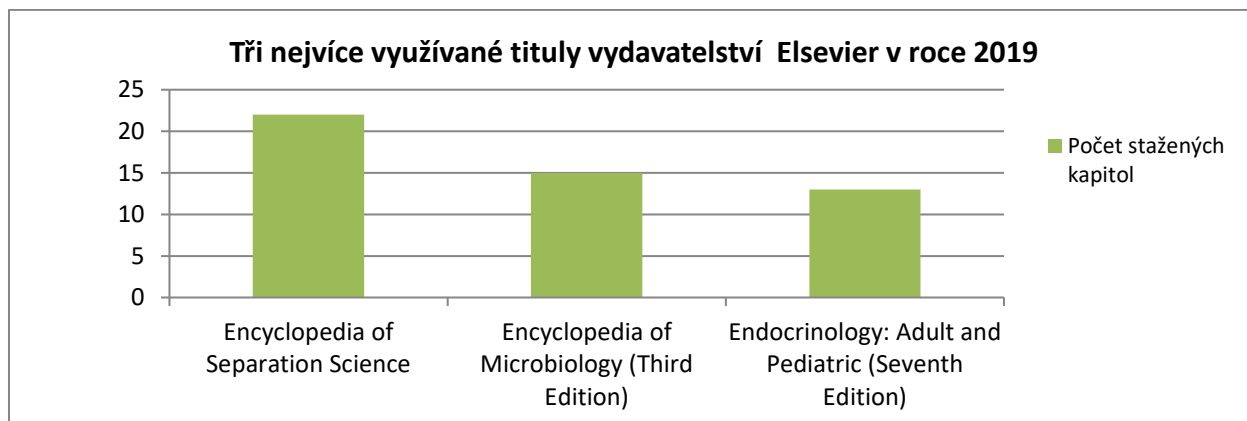
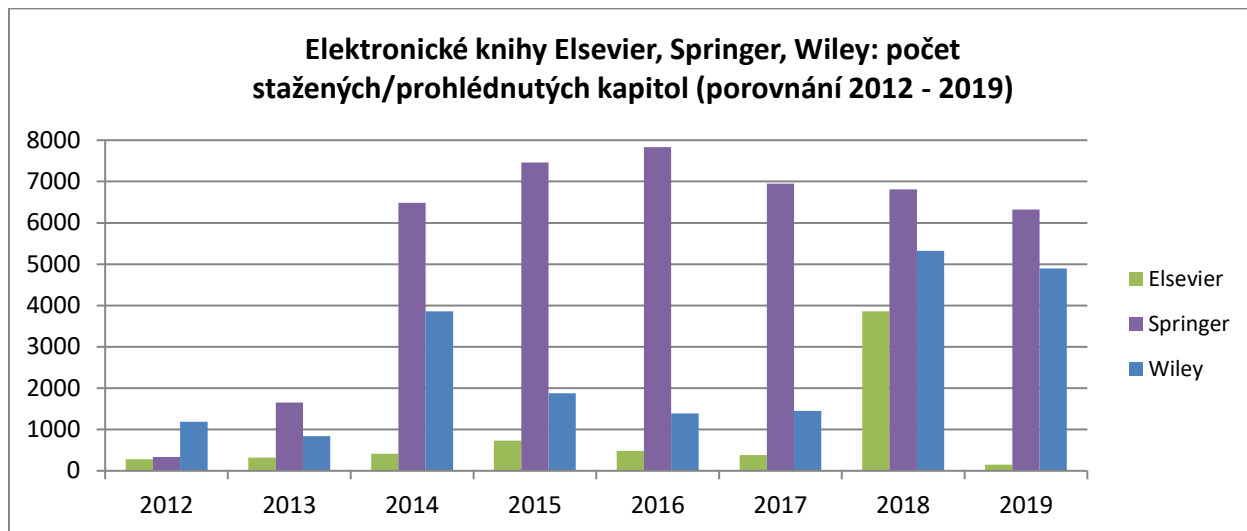

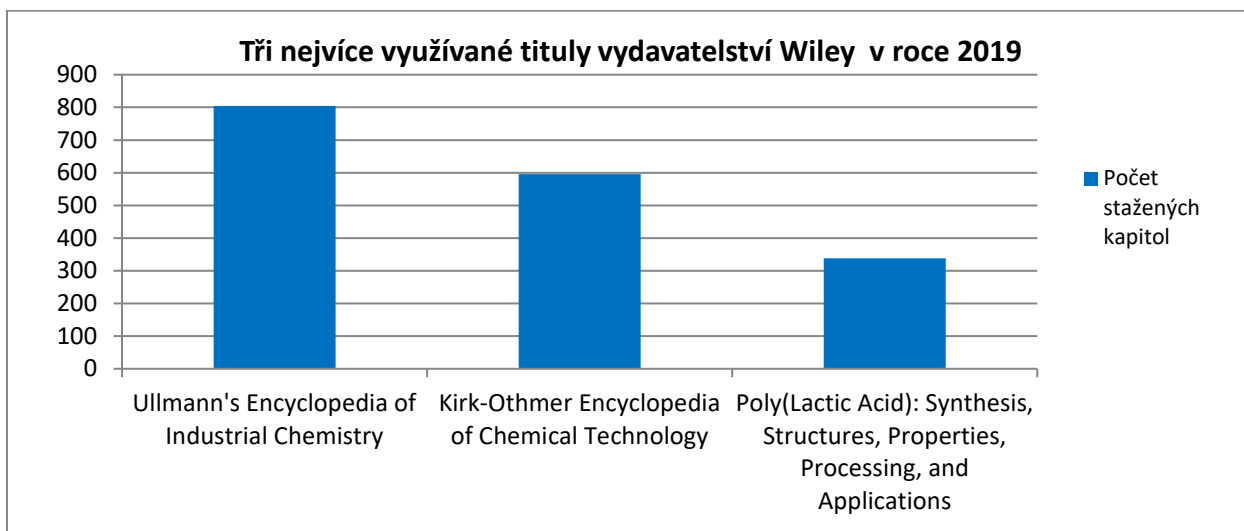
3.5.7 Elektronické knihy

3.5.7.1 Knovel

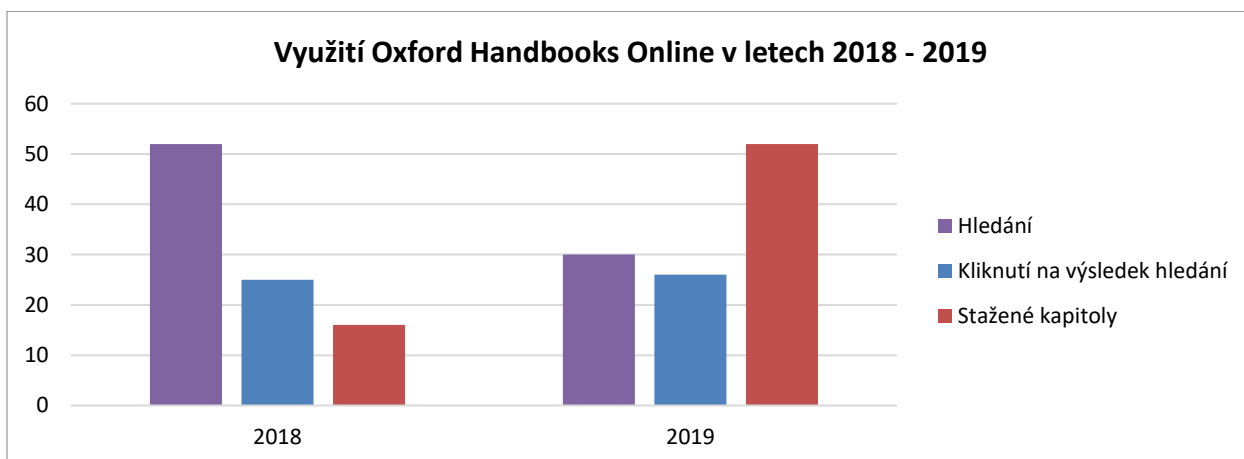
3.5.7.2 E-knihy na platformách ScienceDirect, SpringerLink a Wiley Online Library

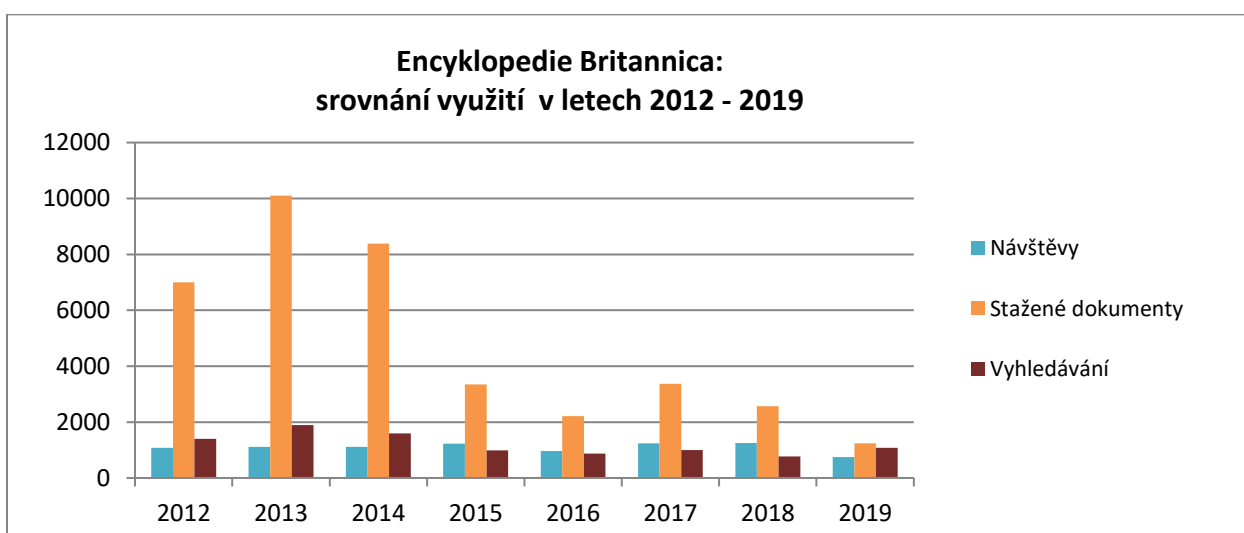

3.5.7.3 Oxford Handbooks Online

V rámci projektu *Rozvoj studijního prostředí na Univerzitě Pardubice - INFRA II (OP VVV)* byly pořízeny dvě kolekce Oxford Handbooks Online, a to Political Science a Economics and Finance.

3.5.7.4 Encyklopedie Britannica (Academic Edition)

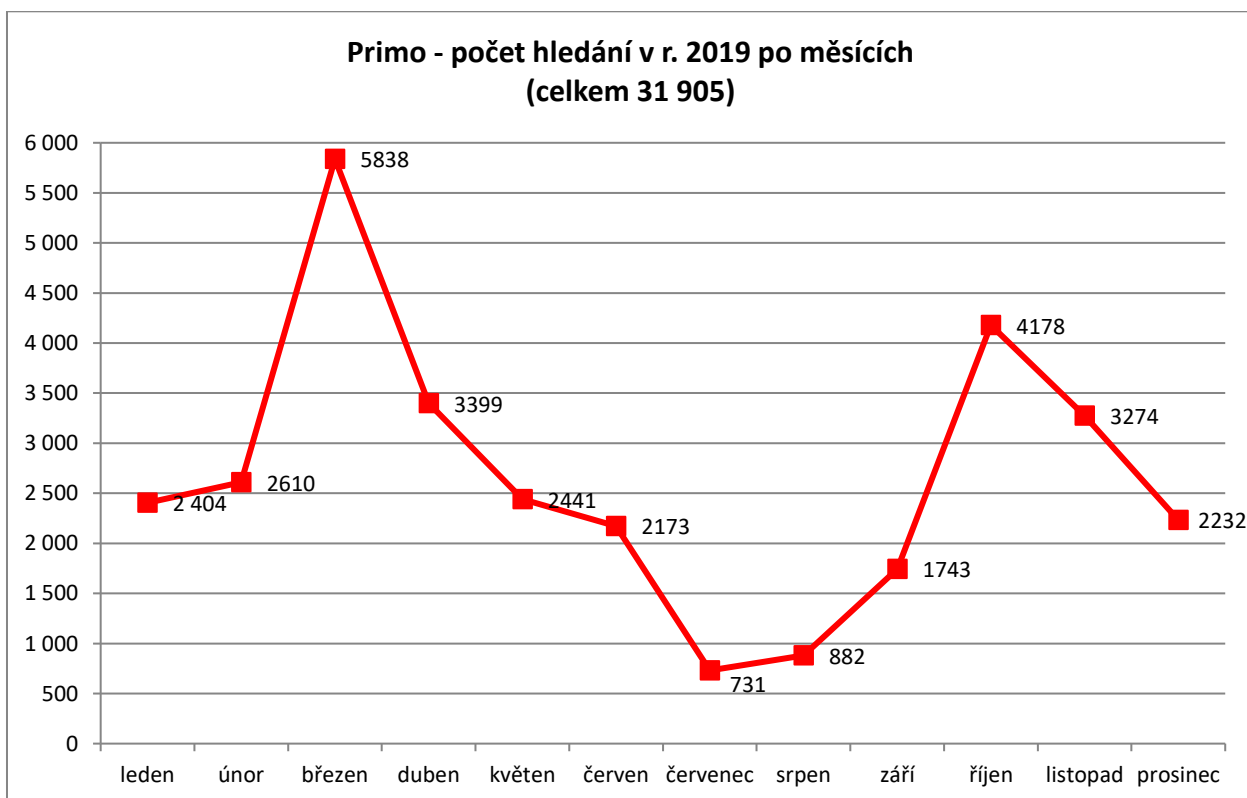
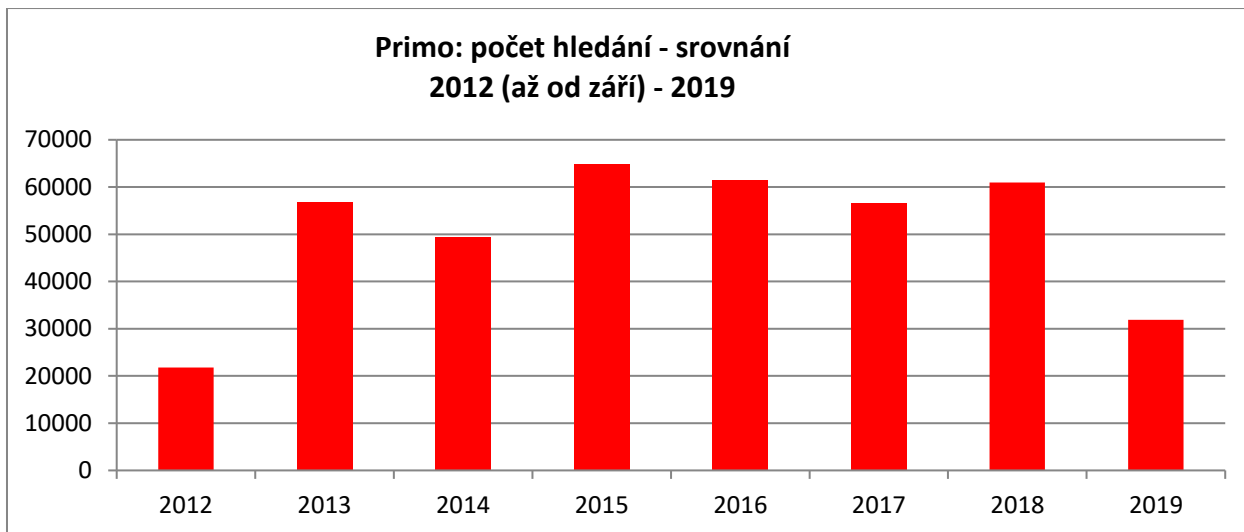

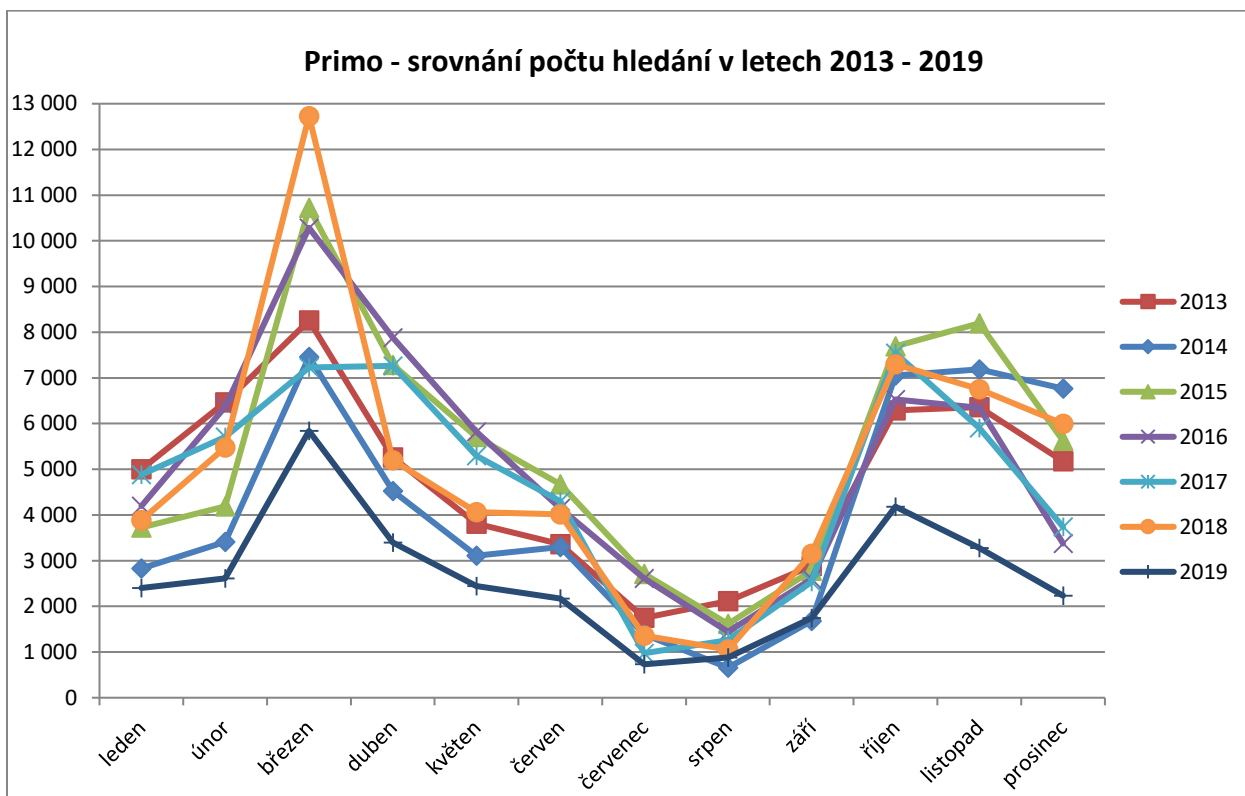
3.5.8 Podpůrné nástroje pro efektivní využívání EIZ

Efektivnější práci s EIZ umožňují různé podpůrné nástroje. Jedná se především o vyhledávač PRIMO, který prohledá zadaným dotazem nejen předplacené, ale i volně dostupné zdroje, a připojený linkovací nástroj 360 Link, který dovede uživatele až k plnému textu.

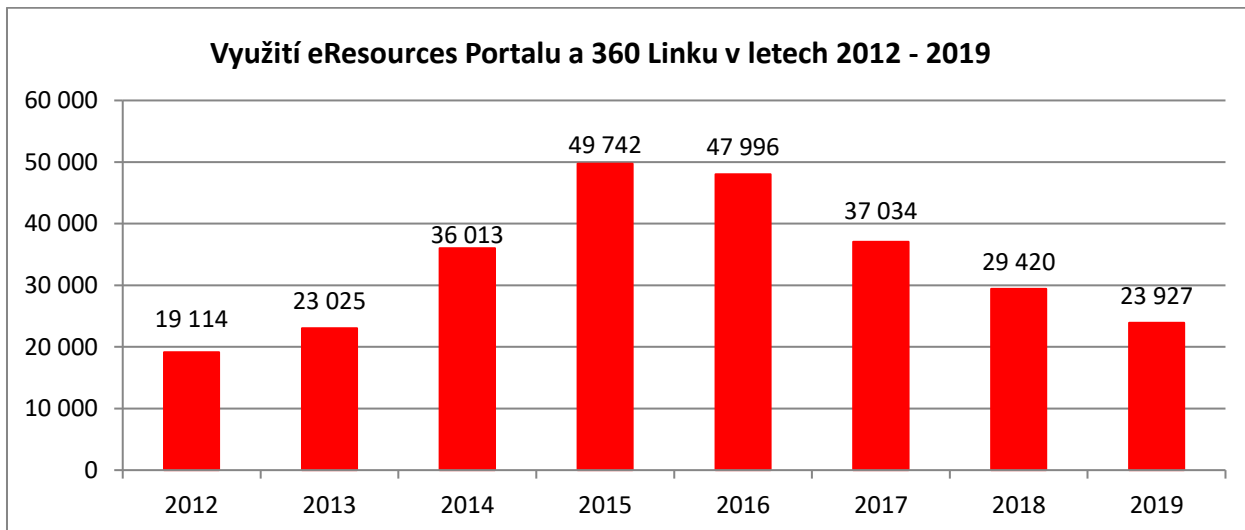
K efektivní práci s vyhledanými bibliografickými záznamy a tvorbě citací podle různých citačních stylů pak slouží bibliografický manažer Citace PRO Plus, který je předplácen od 1. 6. 2017.

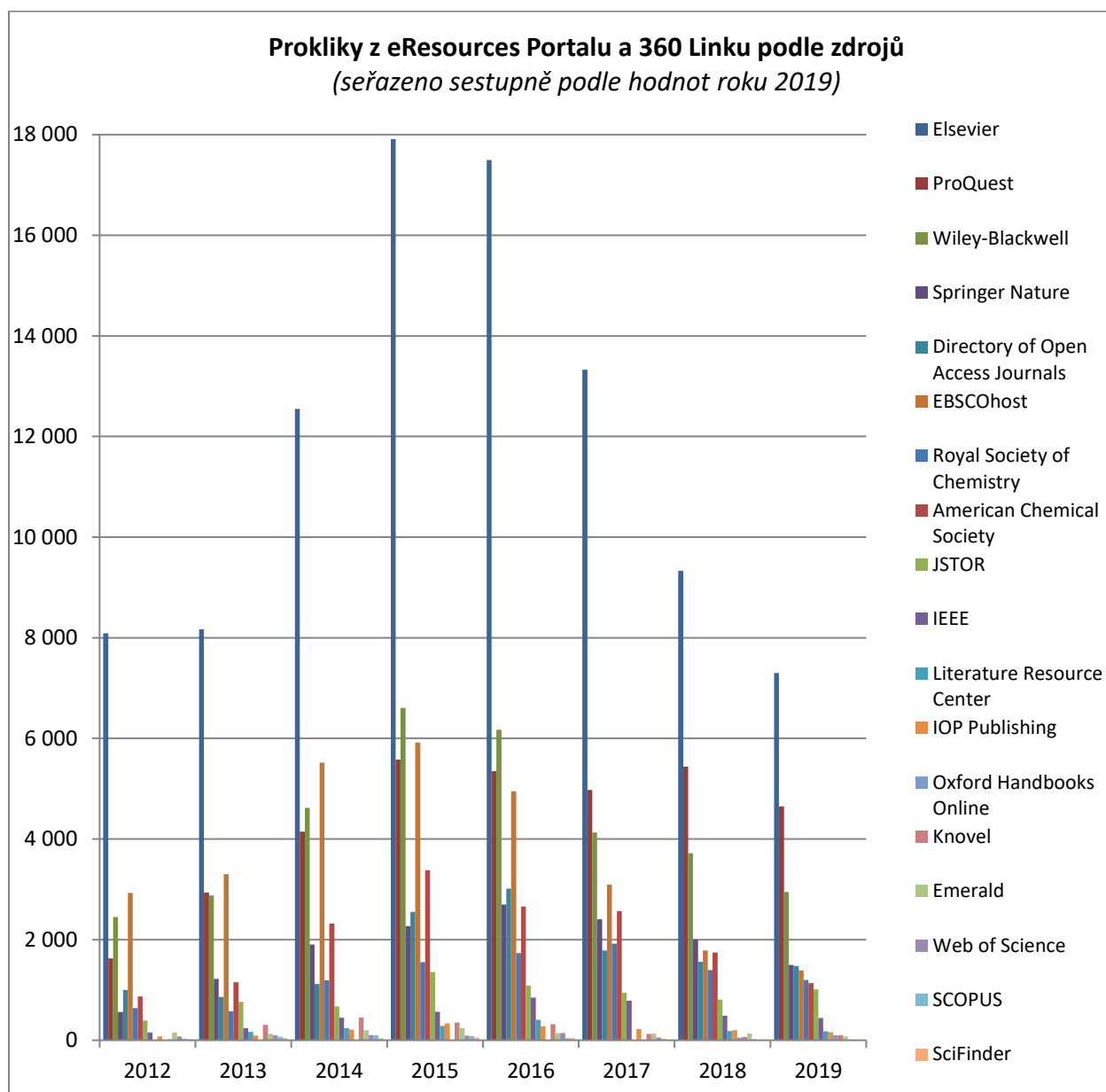
3.5.8.1 Vyhledávač PRIMO

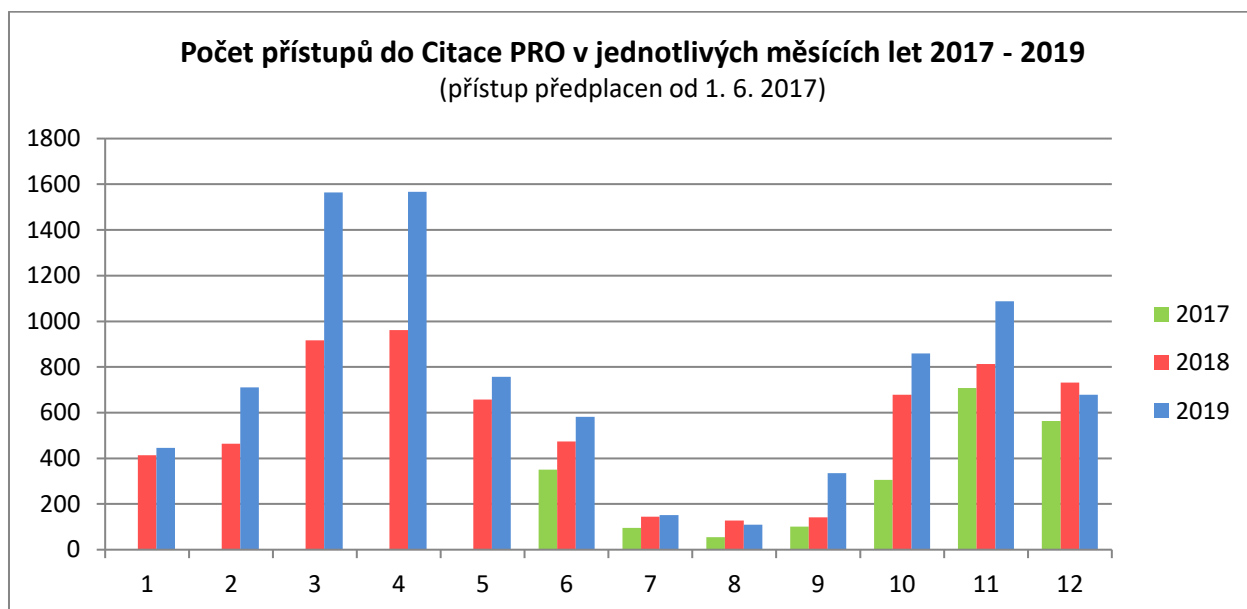
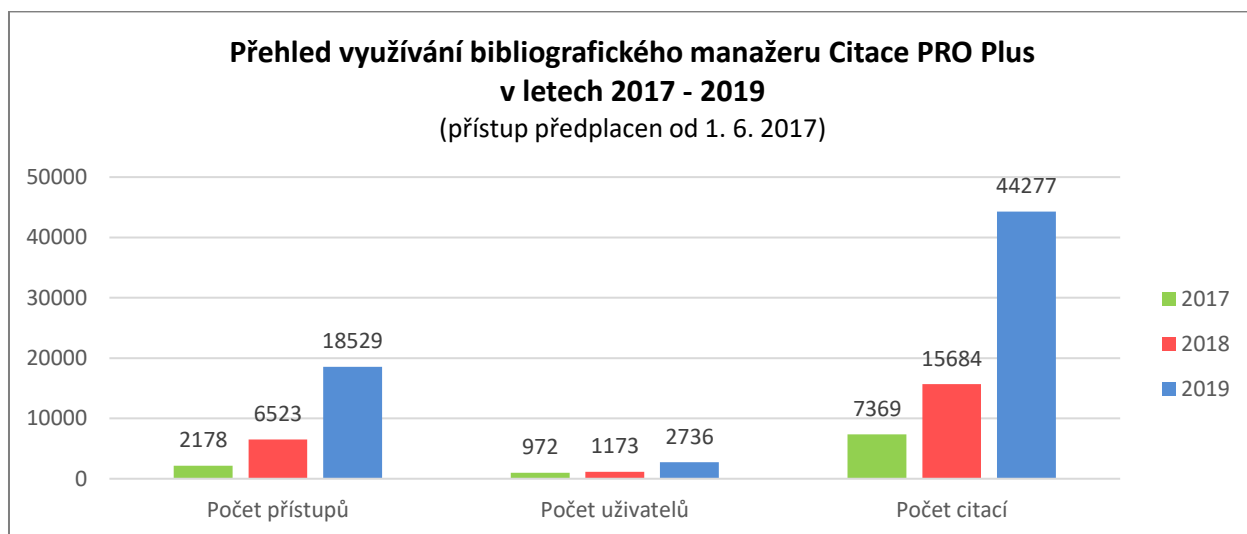

3.5.8.2 Linkovací server 360 Link

3.5.8.3 Bibliografický manažer Citace PRO Plus

3.5.9 Využití EIZ vzhledem k ceně za definovanou statistickou jednotku

Financování	Název zdroje	Cena zdroje 2019 celkem	% spoluúčasti	Výše dotace	Platba instituce	Měřitelná jednotka využití	Využití	Cena za jednotku využití (platba instituce)	Cena za jednotku využití (v celkové ceně)
FChT - udržitelnost VaVpl	SciFinder	3 124 257	100	0	3 124 257	searches	21 634	144,41	144,41
FChT - udržitelnost VaVpl	Reaxys	1 234 166	100	0	1 234 166	searches	22 121	55,79	55,79
FChT - udržitelnost VaVpl	Knovel	330 939	100	0	330 939	fulltext	29 558	11,20	11,20
vlastní - udržitelnost VaVpl	IEEE	668 132	100	0	668 132	fulltext	1 446	462,06	462,06
vlastní - udržitelnost VaVpl	EBSCO ASC vč. CEEAS	174 608	100	0	174 608	fulltext	2 461	70,95	70,95
vlastní - udržitelnost VaVpl	EBSCO CINAHL with Full Text	260 373	100	0	260 373	fulltext	795	327,51	327,51
vlastní - udržitelnost VaVpl	ProQuest STM	234 898	100	0	234 898	fulltext	7 965	29,49	29,49
vlastní - udržitelnost VaVpl	AIP	362 220	100	0	362 220	fulltext	1 372	264,01	264,01
vlastní - udržitelnost VaVpl	APS	268 262	100	0	268 262	fulltext	476	563,58	563,58
CzechELib	Science Direct - časopisy	2 465 482	50	1 232 741	1 232 741	fulltext	82 845	14,88	29,76
CzechELib	SpringerLink - časopisy	465 062	50	232 531	232 531	fulltext	10 650	21,83	43,67
CzechELib	Scopus	1 123 473	30	786431	337 042	records views	20 365	16,55	55,17
CzechELib	Scopus	1 123 473	30	786431	337 042	searches	27 955	12,06	40,19
CzechELib	Wiley online library - časopisy	1 622 638	50	811 319	811 319	fulltext	18 995	42,71	85,42
CzechELib	Web of Science + JCR	746 846	30	522792	224 054	records views	31 489	7,12	23,72
CzechELib	Web of Science + JCR	746 846	30	522792	224 054	searches	79 786	2,81	9,36
CzechELib	IoP	122 282	50	61 141	61 141	fulltext	1 692	36,14	72,27
CzechELib	RSC	834 588	50	417 294	417 294	fulltext	7 893	52,87	105,74
CzechELib	ACS	1 421 110	50	710 555	710 555	fulltext	17 076	41,61	83,22
CzechELib	JSTOR Art and Sciences I až IV	163 488	50	81 744	81 744	viz níže	viz níže	viz níže	viz níže
Centrum pro etiku FF	JSTOR Art and Sciences V, VIII a XIII	99 802	50	49 901	49 901	viz níže	viz níže	viz níže	viz níže
INFRA II	Encyclopedia Britannica	78 015	25	58512	19 503	fulltext	1 243	15,69	62,76
vlastní	JSTOR Health and General Sciences	35 197	100	0	35 197		viz níže	viz níže	viz níže
vlastní	MedisAlarm	14 520	0	0	14 520	prohlédnutí stránky	141	103	103
různé	JSTOR kumulativně	333 684	50	166 842	166 842	fulltext	7 952	21	42

Kurziva: k 31. 12. 2019 ukončeno předplatné